



تمدید رخصتی نهادهای آموزشی؛

در حدود ۸۰ درصد مکاتب خصوصی در معرض ورشکست شدن قرار دارند



غلام حیدر جعفری، رئیس اتحادیه مکاتب خصوصی همکاران معارف افغانستان، در صحبت با روزنامه ۸ صبح گفت که در حدود دو هزار و ۵۰۰ مکتب خصوصی در سراسر کشور فعالیت دارند و توانسته‌اند بیش از ۵۰۰ هزار دانش آموز را تحت پوشش قرار دهند. علاوه بر این، مکاتب خصوصی برای بیش از ۵۰ هزار شهروند زمینه کار را فراهم کرده و سالانه میلیون‌ها دالر به دولت مالیه پرداخت کرده‌اند. آقای جعفری بیان داشت، اکنون که کشور به دلیل شیوع ویروس کرونا در حالت اضطرار قرار دارد و سکتور خصوصی معارف نیز به دلیل این حالت زیان دیده است، حکومت مکلف است که از مکاتب خصوصی حمایت کند. آن طوری که رئیس اتحادیه مکاتب خصوصی گفت، بیش از ۴۰ میلیون دالر به این سکتور زیان وارد شده است. با این حال او بیان داشت که با توجه به این زیان مالی، ۷۰ الی ۸۰ درصد مکاتب خصوصی به دلیل نداشتن عواید، توان پرداخت معاشات کارمندان و کرایه ساختمان‌شان را ندارند و در حالت ورشکسته‌گی قرار دارند.

در اوج فلاکت کرونا؛

پوشیدن ماسک اجباری و تجمع پیش از ۱۰ نفر ممنوع شد



مرض کووید-۱۹ و تعداد واقعی افراد مبتلا به آن در افغانستان

سر کوب اعتراضات در امریکا و ظهور پارادوکس قدرت

در بیست و نهم ماه می جورج فلویید، مردی سیاه‌پوست که به اتهام استفاده از پول جعلی بازداشت شده بود، به طرز فجیعی توسط پولیس خفه شد. پولیس ایالتی، برای مدت هفت الی هشت دقیقه زانوی خود را روی گلوئی فلویید می‌گذازد و بدون توجه به التماس‌ها و فریادهای او، او را خفه می‌کند. «من نمی‌توانم نفس بکشم/I cant breath» از آخرین جملات این مرد بود.



مبارزه افغانستان با مواد مخدر



در کنار معضلات مهم جهان کنونی شاید مواد مخدر یکی از چالش‌هایی است که دنیا را در تمامی ابعادش تحت تاثیر قرار داده است. پدیده‌ای که بر تمامی بخش‌های جامعه از سیاست گرفته تا فرهنگ و تا لایه‌های خرد اجتماعی و خانواده اثرش مشهود و غیر قابل انکار است. معضلی که در قرن ۲۱ میلادی در کنار مشکلاتی مانند...

جمعی از خبرنگاران کندز خواهان وضاحت در مورد مصرف ۱۰۰ میلیون افغانی بودجه مبارزه با کرونا شدند

۸ صبح، کابل: جمعی از خبرنگاران و مسوولان نهادهای مدافع صنفی خبرنگاران در کندز طی یک نشست، خواستار وضاحت در مورد مصرف بودجه مبارزه کرونا شدند. برای ولایت کندز حکومت ۱۰۰ میلیون افغانی بودجه برای مبارزه با ویروس کرونا اختصاص داده است.

این در خواست در حالی مطرح شده است که شمار افراد مبتلا به ویروس کرونا در حال افزایش است. براساس تازه‌ترین آمار وزارت صحت عامه، ۱۶۲ نفر در ولایت کندز به ویروس کرونا مبتلا شده‌اند. از این میان شش نفر تاکنون بر اثر ابتلا به ویروس کرونا جان باخته‌اند.

با این حال، صنف رسانه‌ای و خبرنگاران کندز می‌گویند هزینه‌هایی که برای مبارزه با ویروس کرونا در سایر ولایات‌ها به مصرف می‌رسد، با مردم در میان گذاشته می‌شود، اما در کندز هنوز مردم از نحوه مصرف بودجه مبارزه با کرونا اطلاع ندارند.

به گفته‌ی آن‌ها، عدم وضاحت در مورد بودجه‌ی مصرف شده برای مقابله با ویروس کرونا در کندز، سبب بی‌اعتمادی مردم شده است. از سوی دیگر، آن‌ها حکومت محلی را متهم می‌کنند که در امر مبارزه با کووید - ۱۹ کوتاهی کرده است و در حال حاضر مرکز تجرید بیماران کووید - ۱۹ در کندز با کمبود تجهیزات روبه‌رو بوده و سبب نگرانی مردم شده است.

در این نشست هم‌چنان تأکید شده است که خبرنگاران و جامعه مدنی به صورت مشترک دادخواهی مشترک را برای تأمین شفافیت در مصرف بودجه اختصاصی کرونا آغاز کنند.

هرچند آمار رسمی ابتلا به ویروس کرونا در ولایت کندز ۱۶۲ تن اعلام شده است، اما گفته می‌شود که به دلیل محدودیت در آزمایش، شمار واقعی مبتلایان بیش‌تر از رقم اعلام شده است.

دولت شروع مرحله «اوج فلاکت ویروس کرونا» را اعلام کرد



سرپرست وزارت صحت عامه در نشست خبری گفت که پوشیدن ماسک در اماکن عمومی، رعایت دو متری فاصله، جلوگیری از تجمعات بیش از ۱۰ نفر و جلوگیری از خروج شدن بزرگسالان از خانه از اجزای این طرح است.

به گفته او، طبق این طرح، ضد عفونی کردن محیط‌های کاری و فراهم ساختن وسایل بهداشتی از طرف ادارات و نهادهای خدماتی، تولیدی برای کارمندان و کارگران و رعایت شیفت‌های کاری در ادارات دولتی، به صورت جدی الزامی می‌شود.

براساس این طرح، مدارس دینی، مکاتب و مراکز تحصیلی دولتی و خصوصی تا سه ماه آینده به صورت حضوری فعال نخواهند شد و می‌توانند فعالیت خود را به صورت آنلاین و غیرحضوری ادامه دهند.

گفته شده است که اگر قبل از سه ماه وضعیت بهبود یابد، کابینه در مورد بازگشایی مراکز آموزشی تصمیم خواهد گرفت. این طرح توقف فعالیت هتل‌های عروسی، سالون‌های ورزشی و پارک‌های تفریحی را تا سه ماه آینده تمدید و برگزاری مراسم فائحه و سایر مراسم و گردهم‌آیی‌های فرهنگی و اجتماعی را ممنوع کرده است.

مطابق این طرح، تردد ملی‌بس و مینی‌بس‌ها هم‌چنان متوقف می‌ماند و فعالیت وسایط نقلیه‌ای که بیش از چهار سواری داشته باشند، ممنوع است.

در طرح تنظیم کسب‌وکار در مرحله فلاکت ناشی از اوج کرونا، شرکت‌های تولیدی و خدماتی تنها با رعایت مقررات صحت می‌توانند فعالیت‌شان را آغاز کنند.

۸ صبح، کابل: هم‌زمان با افزایش شمار مبتلایان ویروس کرونا به نزدیک به ۲۰ هزار تن، دولت افغانستان شروع مرحله اوج فلاکت ویروس کرونا را اعلام کرد. وزارت صحت عامه طرحی را برای تنظیم کسب‌وکار در این مرحله تهیه کرده است.

که از سوی کمیته ملی مبارزه با ویروس کرونا به ریاست محمدسور دانش تأیید شده و از روز یکشنبه، هژدهم جوزا، اجرایی می‌شود. این طرح در «سه مرحله کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت» اجرایی خواهد بود.

دولت افغانستان بحران ویروس کرونا را از نظر زمانی به پنج مرحله تقسیم کرده است. امرالله صالح، معاون اول ریاست جمهوری، در سیزدهم جوزا اعلام کرد که اولین مرحله

اعتراف به موجودیت بحران ویروس کرونا و دومین مرحله شیوع این ویروس در سطح جامعه بود. به گفته صالح، مرحله سوم «اوج فلاکت و بحران» است که افغانستان به آن نزدیک می‌شود. او مرحله چهارم را سیر کاهش شیوع ویروس کرونا و مرحله پنجم را برگشت به حالت عادی عنوان کرد.

در طرحی که از سوی وزارت صحت عامه تهیه شده است، مرحله اول آن سه ماه را در بر می‌گیرد. احمدجواد عثمانی سرپرست وزارت صحت عامه، عبدالصبور قانع معین ارشد امنیتی وزارت امور داخله، سیدانور سادات سرپرست وزارت کار و امور اجتماعی و محمد یعقوب حیدری والی کابل که اعضای کمیته نظارت بر این طرح‌اند، روز شنبه، هفدهم جوزا، در یک نشست خبری جزئیات این طرح را اعلام کردند.

پولیس سرپل: طالبان با حمله بر خانه‌های غیرنظامیان، یک مرد و یک زن را کشته‌اند

۸ صبح، کابل: پولیس سرپل می‌گوید که طالبان بامداد روز شنبه، هفدهم جوزا، بر خانه‌های غیرنظامیان در مرکز سرپل حمله کرده‌اند.

نورآقا فیضی، سخنگوی پولیس سرپل، به روزنامه ۸ صبح گفت که در این حمله یک زن و یک مرد کشته شده‌اند.

از جانب دیگر، محمدحنیف رضایی، سخنگوی قول اردوی ۲۰۹ شاهین، می‌گوید که حمله طالبان بر خانه‌های غیرنظامیان در روستای سیدآباد عربیه مرکز سرپل در شرق شاهراه جوزجان - سرپل ساعت ۱:۴۵ بامداد روز شنبه صورت گرفته است.

رضایی گفته است که در این حمله نظر ۴۵ ساله و سیاه‌موی ۵۷ ساله کشته شده‌اند.

طبق معلومات رضایی، یک زن ۲۵ ساله نیز در حمله گروه طالبان در سرپل زخمی شده است. نورآقا فیضی، سخنگوی پولیس سرپل گفت که تاکنون علت اقدام گروه طالبان برای حمله بر خانه غیرنظامیان مشخص نشده است.

گروه طالبان تاکنون در این مورد چیزی نگفته است.



در گمرک هرات چه می‌گذرد؟ فساد یا اصلاحات



برخی اعضای شورای ولایتی هرات، با حضور در یک نشست خبری، ادعا دارند که در گمرک این ولایت، فساد گسترده وجود دارد و حکومت محلی، توان مهار آن را ندارد. از سوی دیگر رئیس گمرک هرات، این ادعاها را بی‌اساس دانسته و بر ایجاد اصلاحات و مبارزه با فساد، تأکید می‌کند.



افزایش مبتلایان به کرونا در سرپل

ولایت سرپل این روزها افزایش مبتلایان به ویروس کرونا را تجربه می‌کند. در روزهای گذشته گراف افراد مصاب به کووید-۱۹ روند تصاعدی گرفته است. شورای ولایتی سرپل از نبود امکانات و تجهیزات پزشکی در این ولایت نگران است و اداره محلی را به ضعف مدیریتی در زمینه مهار کرونا متهم می‌کند. نماینده‌گان مردم هم در مجلس هم وزارت صحت عامه را به کم‌کاری و پاسخ‌گو نبودن به مردم متهم می‌کنند. در این میان اداره محلی سرپل می‌گوید که تا کنون دست‌کم از مجموع ۲۰ میلیون افغانی که برای مبارزه با کرونا به این ولایت اختصاص یافته، مبلغی برای ضد عفونی کردن داخل شهر، روستاها و ولسوالی‌های سرپل به مصرف رسیده است. ریاست صحت عامه سرپل هم به این باور است که وضعیت کلی بیماران کرونایی در این ولایت نسبتاً خوب است.



سیدحسین حسینی

خلیل زاد باید ناهمواری‌ها را از میان بردارد

زلمی خلیل‌زاد در حالی دور تازه ماموریتش برای آوردن صلح به افغانستان را آغاز کرده است که توافقات سیاسی در حوزه جمهوریت انجام یافته است؛ رییس شورای عالی مصالحه مشخص شده است، ۵۰ درصد زندانیان طالبان و حکومت آزاد شده‌اند، هیأت مذاکره‌کننده صلح، مشخص شده است. کاهش اعلام‌نشده خشونت‌ها شکل یافت، هیأت گفت‌وگو کننده آماده‌گی لازم برای گفت‌وگو دارد و حمایت‌های بین‌المللی نیز از پروسه صلح در افغانستان شکل گرفته است.

اما با وصف همه‌ی این پیش‌رفت‌ها، ناهمواری‌هایی نیز در مسیر صلح دیده می‌شود. موجودیت این ناهمواری‌ها می‌تواند نشست بین‌افغانی را با چالش روبه‌رو سازد. بدون از بین بردن این ناهمواری‌ها، ممکن است توافقات صلح سرانجام خوبی نداشته باشد.

در هفته‌های اخیر حکومت افغانستان بارها از بی‌تمایلی طالبان به صلح سخن زده است. حکومت، طالبان را متهم می‌کند که به کشتار غیرنظامیان همواره ادامه داده است. حکومت گفته است که از زمان توافق صلح میان طالبان و ایالات متحده نزدیک به یک‌هزار تن از غیرنظامیان، توسط گروه طالبان «کشته و یا زخمی» شده‌اند. خلیل‌زاد باید در جهت اطمینان دولت افغانستان، تمایل طالبان به صلح را تضمین کند. واقعیت این است که ده‌ها سرباز امنیتی و افراد غیرنظامی در ماه‌های اخیر در افغانستان کشته شده‌اند.

خلیل‌زاد تا برگزاری نشست بین‌افغانی، احتمالاً چند چالش دیگر را مجبور است از میان بردارد. چالش اصلی، بی‌اعتمادی میان دولت و طالبان است. واقعیت این است که طالبان و حکومت هنوز نسبت به یکدیگر بی‌اعتماد هستند. در فضایی که اعتماد نباشد، رسیدن به توافق بسیار مشکل است. فضای بی‌اعتمادی میان دولت و طالبان با شکل‌گیری شورای عالی مصالحه باید به حداقل کاهش یابد.

خلیل‌زاد هم‌چنان در دور تازه ماموریت خود مجبور است عملی شدن تعهدات طالبان را نیز بررسی کند. اخیراً بحث‌هایی از دوام رابطه میان طالبان و القاعده شکل گرفته است. ناظران مستقل سازمان ملل متحد طی گزارشی فاش کرده‌اند که گروه طالبان علی‌رغم توافق با امریکا هم‌چنان با القاعده در ارتباط است. هر چند طالبان این گزارش را رد کرده‌اند، اما اگر چنین چیزی ثابت شود، خلاف توافق‌نامه‌ی صلح میان طالبان و ایالات متحده است.

خلیل‌زاد به عنوان یک میانجی باید در مورد حملاتی که به نام داعش در افغانستان در ماه‌های اخیر راه‌اندازی شده است، شفاف‌سازی کند. حکومت افغانستان می‌گوید که حمله به شفاخانه نسایی - ولادی و حمله بر نماز جنازه در ننگرهار که داعش بر عهده گرفت، کار طالبان بوده است. حکومت می‌گوید که طالبان، این حملات را به هدف تیرئه خودشان به داعش نسبت می‌دهند.

در ماه‌های اخیر، نقش پاکستان در پروسه صلح به حاشیه رفته است. خلیل‌زاد در دور تازه ماموریت خود، سفری نیز به این کشور دارد. مشخص است که خلیل‌زاد از در حاشیه بودن پاکستان در قضایای صلح افغانستان هراس دارد. سفیر خلیل‌زاد باید نقش پاکستان در پروسه صلح افغانستان را مشخص بسازد. علاوه بر این، باید به حکومت افغانستان از نقش مثبت این کشور اطمینان بدهد. به دلیل نبودن روابط دیپلماتیک میان ایران و ایالات متحده، ایرانی‌ها نیز به شدت در حاشیه قرار گرفته‌اند. قضایای افغانستان به‌گونه‌ای در پنج دهه اخیر شکل گرفته که نقش همسایه‌ها در آن بااهمیت بوده است.

تا زمانی که این ناهمواری‌ها هموار نشود، به نتیجه رسیدن هر نوع گفت‌وگویی ممکن است با چالش روبه‌رو شود. برداشتن این چالش‌ها از پیش روی پروسه صلح به نتیجه‌بخش بودن تلاش‌های صلح کمک خواهد کرد. زلمی خلیل‌زاد، نماینده ویژه ایالات متحده امریکا برای صلح افغانستان دور تازه سفرهایش به قطر، پاکستان و افغانستان آغاز کرده تا ماموریتش برای دستیابی به توافق میان طرف‌ها در افغانستان را تکمیل کند و گام‌های عملی در این زمینه برداشته شود. خلیل‌زاد به عنوان میانجی، می‌تواند در جهت از میان برداشتن این مشکلات، نقش اساسی را بازی کند.

خلاصه کلام

زرادخانه مشروعیت

دینی تروریسم



خواجه بشیر احمد انصاری

چند روز پیش، عید فطر را تجلیل کردیم و در این عید و سایر عیدها مردم ما عادت دارند تا به دیدار دوستان و خویشاوندان خودشان رفته و با گفتن «داخل حاجی‌ها و غازی‌ها» عید را به هم‌دیگر تبریک گویند. غازی‌ها به کسانی اطلاق می‌شود که در برابر تجاوز بیگانه‌گان غیر مسلمان ایستاده و از خودشان رشادت نشان داده‌اند. من چنین شیوه تهنیت‌گویی را در میان هیچ ملت مسلمان دیگری تا هنوز ندیده‌ام که بیان‌گر تاریخ چند قرن اخیر افغانستان می‌باشد؛ تاریخی که جنگ‌هایش با خارجی‌ها بوده و مردم از مناسبت‌های عیدی‌شان در جهت بسیج عمومی برای «غزا» سود جستند. گروه‌های تروریست و خون‌ریز و پشتی‌بانان بیرونی‌شان از این ذهنیت جمعی، خوب آگاه‌اند و با استفاده از آن، افراد و گروه‌ها را بسیج کرده و جنگ‌شان را بر بنیاد همین ذهنیت بیه می‌نمایند.

تروریسم با آن‌که از پیش‌رفته‌ترین فرآورده‌های جنگی «کفار» سود می‌جوید، ولی هیچ ابزاری در این میدان برنده‌تر از سلاح «مشروعیت» دینی نمی‌توان یافت. آخر آن کودک «معصوم» زمانی که کمر بند انتحار را می‌بندد، در آن لحظه چه بهایی غیر از رسیدن به بهشت و رضای خدا خواهد توانست قناعتش را حاصل نماید و باز کدام نیرویی خواهد توانست با او به مقابله بر خیزد.

همان اندازه‌ی که سلاح زهرآلود «مشروعیت» دینی خطرناک است و کشنده، به همان اندازه، کار کسانی که از تروریسم «اسلامی» مشروعیت‌زدایی می‌کنند و جرأت و توانایی تولید این پادزهر را دارند، موثر می‌باشد که هدف قراردادن علمای دینی، پیش از دیگران، خودش بیان‌گر همین اهمیت می‌باشد.

مشروعیت‌زدایی دینی از مشرب آدم‌کشان، یکی از عمده‌ترین راه‌های پایان بخشیدن به استفاده‌ی ابزاری این گروه‌ها از دین تلقی می‌گردد که می‌تواند در پایان دادن به جنگ و رسیدن به صلح کمک کند. حفاظت از جان دانشمندان مظلوم و بی‌دفاعی که در جهت مشروعیت‌زدایی دینی از این هیولای خون‌آشام می‌رزمنند، وظیفه همه ما است.

علم حق را ساحری آموختند - ساحری نی، کافری آموختند

هر طرف صد فتنه می‌آرد نفیر - تیغ را از پنجه‌ی رهن بگیر!

انتقاد شورای ولایتی

در همین حال شورای ولایتی سرپل هم نگران وضعیتی است که در روزهای کرونایی در این ولایت حاکم شده است. حکیمه علی‌زاده، عضو شورای ولایتی سرپل به روزنامه ۸صبح می‌گوید که در شب و روزهای کرونایی، خدمات صحتی در کم‌ترین میزان ممکن به مردم می‌رسد. وی می‌افزاید که به جز برخی نواحی مرکز شهر، سایر نقاط این ولایت اصلاً ضد عفونی نمی‌شود. او تصریح می‌کند که ساکنان ولسوالی‌های سرپل هنوز با کم‌ترین آموزش‌های لازم برای مبارزه با ویروس کرونا آشنا نشده‌اند. به باور وی، تلاش‌های اداره محلی سرپل و مسوولان مرکز کشور تا کنون نتیجه‌ی رضایت‌بخشی در این ولایت نداشته است.

وی هم‌چنین می‌افزاید که ساکنان سرپل توجه چندانی به رعایت نکات بهداشتی جهت مبارزه با ویروس کرونا ندارند. او مؤلفه ضعف اقتصادی خانواده‌ها را از نشانه‌های کم‌توجهی مردم به سازوکار مبارزه موثر با بیماری کووید-۱۹ در این ولایت می‌داند.

دفاع اداره محلی

عبدالقادر آشنا، والی ولایت سرپل به این نظر است که آمار بیماری کووید-۱۹ نه تنها در این ولایت بلکه در سراسر کشور افزایش را تجربه می‌کند. وی تصریح می‌کند که از روزهای نخست تا کنون مبارزه اداره محلی سرپل با ویروس کرونا از طریق آگاهی‌رسانی و یادآوری رعایت نکات بهداشتی توسط مردم ادامه داشته است. به گفته آقای آشنا، ۲۰ میلیون افغانی بودجه‌ای که برای مبارزه با بیماری کووید-۱۹ در این ولایت تخصیص یافته، صرف هزینه‌های بهداشت شهری، ارائه خدمات درمانی به مردم و آگاهی‌رسانی در شهر و ولسوالی‌ها شده است.

آگاهی‌رسانی شده است

در همین حال نوراحمد اسحاق‌زی، رییس صحت عامه ولایت سرپل به روزنامه ۸صبح می‌گوید که تمام خدمات درمانی به بیماران کووید-۱۹ ارائه می‌شود. به گفته وی، از مجموع ۱۲۰ فرد مصاب به کرونا در این ولایت، تا کنون یک نفر جان باخته است و ۱۲ نفر بهبود یافته‌اند. او تأکید می‌کند که از این میان، ۲۰ نفر در شفاخانه بستری هستند و باقی افرادی که مبتلا به ویروس کرونا شده‌اند، در تجرید خانه‌گی به سر می‌برند.

رییس صحت عامه ولایت سرپل می‌افزاید که تمام روستاها و ولسوالی‌ها بر علاوه مناطق مختلف داخل شهر روزانه ضد عفونی می‌شود و خدمات صحتی به بهترین شکل ممکن به مردم ارائه می‌گردد.

گفتنی است که تمام نمونه‌های مورد نیاز کرونا برای آزمایش از ولایت سرپل به ولایت بلخ فرستاده می‌شود و تا زمان برگشت نتیجه، به قول منابع محلی در این ولایت حداقل ۴۸ تا ۷۲ ساعت طول می‌کشد.



در اوج فلاکت کرونا؛ پوشیدن ماسک اجباری و تجمع بیش از ۱۰ نفر ممنوع شد



حبيب پيش

حکومت با ثبت نزدیک به ۲۰ هزار بیمار کووید-۱۹، به گونه رسمی اعلام کرد که کشور وارد مرحله فلاکت‌بار کرونا شده است. در طرحی که از سوی کمیته ملی مبارزه با ویروس کرونا برای تنظیم کسب‌وکار در این مرحله تأیید و همه‌گانی شد، پوشیدن ماسک در اماکن عمومی اجباری شده و رعایت دو متری فاصله، جلوگیری از تجمعات بیش از ۱۰ نفر و جلوگیری از خارج شدن بزرگسالان از خانه نیز تصریح یافته است. با اجرائی شدن این طرح، تعطیلی نهادهای آموزشی نیز برای سه ماه دیگر تمدید شد و این نهادها درس‌هایشان را به شکل غیرحضوری ادامه عروسی، سالون‌های ورزشی و پارک‌های تفریحی را تا سه ماه آینده تمدید و برگزاری مراسم ممنوع شده است. این طرح در حالی اجرائی می‌شود که والی کابل از احتمال ابتلای بیش از یک میلیون شهروند در کابل به ویروس کرونا خبر داده است.



والی کابل که به نمایندگی از ارگان‌های محلی در این نشست خبری صحبت می‌کرد، از همکاری نکردن مردم در جلوگیری از ویروس کرونا، ابراز نگرانی کرد. والی کابل افزود که شمار بیماران کووید-۱۹ بالاتر از حد تصور است و احتمال دارد شمار بیماران تنها در شهر کابل، از میلیون بیش‌تر باشد. آقای حیدری گفت که در حال حاضر مرگ مشکوک در کابل وجود دارد و آنان مجبور اند اجساد را از طرف شب دفن کنند؛ کاری که به گفته وی در گذشته معمول نبوده است. والی کابل گفت که کابل آمبولانس شبانه ۳۳ جنازه را در کابل انتقال می‌دهد و اداره‌ی تحت رهبری او نیز شبانه ۱۰ تا ۱۵ آمبولانس را فراهم می‌کند تا جنازه‌ها را انتقال دهند. والی کابل اما از مردم خواست که با دولت در اجرای طرح جدید همکاری باشند. این در حالی است که برخی از شهریان کابل هنوز در سطح شهر رفت‌وآمد می‌کنند و طرح‌های حکومت برای مبارزه با کرونا را نادیده می‌گیرند.

بر اساس آمارهای وزارت صحت عامه که تا پایان روز گذشته نشر شده بود، شمار مبتلایان به کرونا در کشور به ۱۹ هزار و ۵۵۱ تن رسیده است. از مجموع این آمار، تا کنون ۳۲۷ بیمار کووید-۱۹ در کشور جان باخته‌اند. این در حالی است که یک هزار و ۸۳۰ تن از بیماران دوباره بهبود یافته‌اند. وزارت صحت عامه تصریح کرده است که این آمار با آزمایش حدود ۴۵ هزار ۹۰۰ نمونه به ثبت رسیده است. بر اساس آمارها، کابل با هفت هزار و ۷۱۷ مورد در صدر فهرست ولایت‌ها جای گرفته و هرات، بلخ، ننگرهار و قندهار به ترتیب در رده‌های بعدی قرار دارند. حکومت پیش‌تر بحران ویروس کرونا را از نظر زمانی به پنج مرحله تقسیم کرده که اولین مرحله آن اعتراف به موجودیت بحران ویروس کرونا و دومین مرحله آن شیوع این ویروس در سطح جامعه عنوان شده است. مراحل بعدی این ویروس نیز «اوج فلاکت و بحران»، «سیر کاهش شیوع ویروس کرونا» و «برگشت به حالت عادی» خوانده شده است.

وزارت صحت عامه حدود دو هزار آزمایش در جریان روز است، اما میزان نمونه‌گیری ۱۰ برابر آن بوده و به همین دلیل، نتایج با تفاوت چهار تا پنج روز در اختیار مردم قرار می‌گیرد. وی تصریح کرد که بسترها برای بیماران کووید-۱۹ به سرعت در حال پر شدن بوده و ظرفیت سیستم صحتی برای تشخیص، قرنطین و تجرید مریضان در حال کاهش است. سرپرست وزارت صحت عامه گفت که دولت به تنهایی قادر به توانایی مبارزه با کرونا نیست و این وزارت پس از این، از سکتور خصوصی نیز در مبارزه با این ویروس استفاده می‌کند. به گفته‌ی آقای عثمانی، از برخی از افراد به عنوان گروه حمایتی مبارزه با ویروس کرونا استفاده خواهد شد و هر فردی که در چرخه اجرائی تعلق یا کوتاهی کند، از چرخه مبارزه با ویروس کرونا خارج می‌شود. وی افزود که یک کمیته به نام نظارت از تطبیق طرح ایجاد شده و از آن نظارت خواهد کرد. در همین حال، محمدیعقوب حیدری،

و کارگران و رعایت شیفت‌های کاری در ادارات دولتی الزامی می‌شود. در این طرح آمده است که تردد ملی‌پس و مینی‌پس‌ها هم‌چنان متوقف می‌ماند و فعالیت وسایط نقلیه‌ای که بیش از چهار سواری داشته باشند، ممنوع است. در طرح هم‌چنان تصریح شده است که شرکت‌های تولیدی و خدماتی تنها با رعایت مقررات صحتی می‌توانند فعالیت‌شان را آغاز کنند. این طرح در حالی به اجرا گذاشته می‌شود که کمیته مبارزه با کرونا در کابل پیش‌تر به برخی از اصناف اجازه کار را صادر کرده بود. هم‌زمان با این، احمدجواد عثمانی، سرپرست وزارت صحت عامه، هر چند گفت که ظرفیت آزمایش تثبیت کرونا افزایش یافته و برنامه‌های وزارت صحت عامه کرونا محور شده است، اما اذعان کرد که شمار بیماران کووید-۱۹ بیش‌تر از آمار رسمی و اعلام شده است. وی دلیل میزان پایین آمارهای رسمی در کشور را نبود ابزار برای تشخیص عنوان کرد. آقای عثمانی افزود که ظرفیت لابراتوارهای

کمیته‌ی ملی مبارزه با ویروس کرونا که طرح تازه‌ای را به نام «طرح تنظیم کسب‌وکار در مرحله اوج فلاکت کرونا» اعلام کرده، گفته که این طرح سر از امروز یک‌شنبه، هژدهم جوزا اجرائی است. در این طرح آمده است که پوشیدن ماسک در اماکن عمومی پس از این اجباری است و فاصله‌های دو متری میان مردم نیز باید رعایت شود. حکومت هم‌چنان تجمعات بیش از ۱۰ نفر و خروج بزرگسالان از خانه را ممنوع کرده است. این در حالی است که تعطیلی مدارس دینی، مکاتب و مراکز تحصیلی دولتی و خصوصی نیز برای سه ماه تمدید شد و تصریح شده که اگر وضعیت پیش از سه ماه بهبود یابد، کابینه در مورد بازگشایی مراکز آموزشی تصمیم خواهد گرفت. در این طرح که در مراحل «کوتاه‌مدت»، «میان‌مدت» و «بلندمدت» اجرائی می‌شود، تصریح شده است که فعالیت هتل‌های عروسی، سالون‌های ورزشی و پارک‌های تفریحی را تا سه ماه آینده هم‌چنان متوقف می‌ماند و برگزاری مراسم فاتحه و گردهم‌آیی‌های فرهنگی و اجتماعی نیز ممنوع است. طرح تنظیم کسب‌وکار در مرحله اوج فلاکت کرونا برای سه ماه پیش‌بینی شده و بر اساس آن، ضد عفونی کردن محیط‌های کاری و فراهم ساختن وسایل بهداشتی از طرف ادارات و نهادهای خدماتی و تولیدی برای کارمندان

تمدید رخصتی نهادهای آموزشی؛ در حدود ۸۰ درصد مکاتب خصوصی در معرض ورشکست شدن قرار دارند



عبدالحميد سبيني

با سیر صعودی گراف مبتلایان به ویروس کرونا، دولت زمان رخصتی نهادهای آموزشی را تمدید کرد. با تمدید شدن زمان رخصتی نهادهای آموزشی، مکاتب خصوصی دچار افت مالی شده‌اند. اکنون شماری از مکاتب خصوصی در شهر کابل و سایر شهرها گردهم‌آیی برگزار کرده و از حکومت و نهادهای مسوول خواسته‌اند که در زمینه مشکلات مالی، این نهادها را کمک کنند. مسوولان مکاتب خصوصی می‌گویند که با تمدید شدن زمان رخصتی مکاتب خصوصی، آن‌ها با شکست روبه‌رو شده‌اند و در حدود ۷۰ الی ۸۰ درصد این مکاتب در معرض ورشکستگی قرار دارند. با شیوع ویروس کرونا و قرنطین شدن شهرهای کشور، تمامی مکاتب دولتی و خصوصی رخصت و دانش‌آموزان با خلای آموزش مواجه شدند. هرچند وزارت معارف با ارایه برنامه‌های آموزشی از طریق تلویزیون‌های «معارف» و «ملی» و رادیو توانسته است تا جایی این خلای را پر کند، اما مکاتب خصوصی با ارایه برنامه‌های آموزشی آنلاین و ثبت ویدیوهای آموزشی در صدر پر کردن این خلای هستند. هم‌چنان وزارت معارف برای این‌که از شیوع ویروس کرونا جلوگیری کند و قرنطین تطبیق شود، به معلمان مکاتب دولتی وعده داده که معاش‌شان بدون کم و کاستی پرداخت می‌شود. در این میان اما معلمان مکاتب خصوصی در حالت بی‌سرنوشتی قرار گرفته و مکاتبی که عواید نداشته‌اند از پرداخت معاش به معلمان و کارمندان‌شان سر باز زده‌اند. این معلمان و مدیران مکاتب‌های خصوصی اکنون به دلیل مشکلات اقتصادی با تنگ‌دستی مواجه‌اند و با برپا کردن گردهم‌آیی‌های اعتراضی، از دولت می‌خواهند که در این زمینه به معلمان و نهادهای آموزشی خصوصی همکاری کند. غلامحیدر جعفری، رییس اتحادیه مکاتب خصوصی همکاران معارف افغانستان، در صحبت با روزنامه ۸صبح گفت که در حدود دو هزار و ۵۰۰ مکتب خصوصی در سراسر کشور فعالیت دارند و توانسته‌اند بیش از ۵۰۰

هزار دانش‌آموز را تحت پوشش قرار دهند. علاوه بر این، مکاتب خصوصی برای بیش از ۵۰ هزار شهروند زمینه کار را فراهم کرده و سالانه میلیون‌ها دالر به دولت مالیه پرداخت کرده‌اند. آقای جعفری بیان داشت، اکنون که کشور به دلیل شیوع ویروس کرونا در حالت اضطرار قرار دارد و سکتور خصوصی معارف نیز به دلیل این حالت زیان دیده است، حکومت مکلف است که از مکاتب خصوصی حمایت کند. آن‌طوری که رییس اتحادیه مکاتب خصوصی گفت، بیش از ۴۰ میلیون دالر به این سکتور زیان وارد شده است. با این حال او بیان داشت که با توجه به این زیان مالی، ۷۰ الی ۸۰ درصد مکاتب خصوصی به دلیل نداشتن عواید، توان پرداخت معاشات کارمندان و کرایه ساختمان‌شان را ندارند و در حالت ورشکستگی قرار دارند. این در حالی است که با تطبیق قرنطین، وزارت معارف سه طرح را برای حمایت از مکاتب‌های خصوصی به حکومت پیش‌کش کرده بود. این طرح‌ها شامل ارایه خدمات ۱۰۰ درصدی از سوی دولت بود. در این طرح مکاتب خصوصی اجازه اخذ فیس از دانش‌آموزان را نداشتند. در طرح دوم شرایط پنجاه-پنجاه بود و در طرح سوم ۸۰ درصد ارایه خدمات توسط مکاتب خصوصی در نظر گرفته شده بود که ۲۰ درصد دیگر را دولت حمایت می‌کرد. در این طرح مکاتب خصوصی ۱۰۰ درصد فیس از شاگردان اخذ می‌کردند و معاش معلمان، کرایه ساختمان و سایر مسایل را خود پرداخت می‌کردند. اکنون که سه ماه از ارایه این طرح گذشته، اما به گفته آقای جعفری سرنوشت آن معلوم نشده و حکومت پاسخی نداده است. آقای جعفری خاطرنشان کرد که اکنون معلمان و مسوولان مکاتب خصوصی به دلیل مشکلات اقتصادی در حالت رقت‌باری قرار دارند و توانایی تأمین مایحتاج زنده‌گی‌شان را ندارند. آقای جعفری افزود که به همین دلیل اتحادیه مکاتب خصوصی از حکومت خواسته تا یک بودجه مشخص را از بودجه مبارزه با کرونا به این مکاتب اختصاص دهد تا مکاتب خصوصی بتوانند معاش معلمان و کرایه ساختمان‌شان را پرداخت کنند. افزون بر این، آقای جعفری تصریح کرد که برای جبران خساره

و جلوگیری از ورشکستگی مکاتب به دولت پیشنهاد کرده‌اند که مالیه‌ی پنج سال آینده مکاتب خصوصی را معاف و در کنار آن برای مکاتب خصوصی زمینه قرضه‌های طول‌مدت و بدون سود را فراهم کند تا این مکاتب از ورشکستگی نجات یابند. این خواسته‌ها در حالی ابراز می‌شود که وزارت مالیه می‌گوید توان معاف مالیه برای پنج سال آینده را ندارد. این وزارت تصریح می‌کند که براساس قانون این نهاد حق ندارد که مالیه را معاف کند یا ببخشد. وزارت مالیه می‌افزاید که تنها این وزارت می‌تواند در قسمت پرداخت مالیه به صورت قسطی با مکاتب خصوصی همکاری کند. این وزارت تصریح می‌کند که تنها مقام‌ها عالی‌رتبه حکومتی می‌توانند مالیه را معاف کنند. از سوی دیگر شماری از مکاتب خصوصی پیش از اعلام قرنطین و شیوع ویروس کرونا نظر به عواید و رشد مکاتب‌شان از بانک‌های خصوصی قرضه گرفته‌اند. این مکاتب با قرنطین و تعطیل شدن‌شان اکنون در بازپرداخت قرضه‌های‌شان با مشکل مواجه‌اند. از آن جایی که در حال حاضر مکاتب‌های خصوصی با کمبود عواید دچار اند، توانایی پرداخت بدهی‌های‌شان را ندارند. این مکاتب از نهادهای مسوول می‌خواهند که در قسمت پرداخت بدهی‌ها به این نهادها همکاری کنند. در همین حال شماری از مدیران و معلمان مکاتب خصوصی می‌گویند که با قرنطین شدن شهرها و رخصت شدن مکاتب با مشکلات زیادی اقتصادی مواجه‌اند. ناظرحسین حیدری، مدیر یکی از مکاتب در شهر کابل است. او می‌گوید که از زمان رخصت شدن مکاتب تا اکنون بدون داشتن عواید، کرایه ساختمان را پرداخت کرده و این امر اکنون برایش کمرشکن شده است. او می‌گوید که اکثر مکاتب ماهانه از ۲۰ الی ۱۰۰ هزار افغانی بدون این‌که عواید داشته باشند، کرایه ساختمان پرداخت می‌کنند. وی افزود که اگر دولت کمک نکند، ممکن است شمار زیادی از مکاتب خصوصی ورشکست شوند و نتوانند کرایه ساختمان و معاش معلمان را پرداخت کنند. شهاب محمدی، یک تن از معلمان مکاتب‌های خصوصی است. او می‌گوید که نان‌آور ۷ عضو خانواده است. به

گفته او از سه ماه زمستان تا اکنون معاش دریافت نکرده و بی‌کار بوده است. آقای محمدی افزود که اکنون با تنگ‌دستی روبه‌رو است و توانایی تأمین مایحتاج زنده‌گی خود و خانواده‌اش را ندارد. او گفت: «شش ماه است که بی‌کار شدم. چون در یکی از مکاتب‌های خصوصی معلم بودم، معاش دریافت نکرده‌ام. حالا که رخصتی مکاتب دوباره تمدید شده، بازهم مجبوریم که بی‌کار باشیم. دیگر عواید ندارم و تنها از طریق معاش که از مکتب می‌گرفتم امرار حیات می‌کردم. حالا از دولت می‌خواهم که دست معلمان مکاتب خصوصی را بگیرد و برای‌شان معاش پرداخت کند تا از فقر و تنگ‌دستی نجات پیدا کنند.»

در همین حال وزارت معارف می‌گوید که این نهاد براساس قانون آماده است که با مکاتب خصوصی کمک و همکاری کند. نوریه زهت، سخنگوی وزارت معارف، بیان داشت که در اوایل قرنطین در مورد راهکار ارایه خدمات در دوره قرنطین کار شده و با تمامی نهادهای خصوصی به اشتراک گذاشته شده است. او توضیح داد که طرح شامل پرداخت قرضیه به مکاتب خصوصی، کاهش کرایه ساختمان‌ها، معاشات معلمان و نحوه‌ای ارایه خدمات به شاگردان بوده که به منظور حمایت از مکاتب خصوصی به حکومت پیشنهاد شده است. سخنگوی وزارت معارف افزود که اکنون فیصله شده تا این طرح بدیل سنجش شود و براساس آن حکومت تصمیم بگیرد. با این حال او تأکید کرد که حکومت افغانستان دیدگاهش بر همین اصل استوار است که سکتور خصوصی را حمایت کند. از جانب دیگر سخنگوی وزارت معارف گفت که این وزارت در رابطه به ارتقای دانش‌آموزان مکاتب خصوصی تصمیم نگرفته است. از آن جایی که شماری از مکاتب خصوصی برای دانش‌آموزان‌شان صنف‌های آنلاین برگزار کرده‌اند، مستحق‌اند که در سال بعدی به صنف‌های بالاتر ارتقا کنند. سخنگوی وزارت معارف اما می‌گوید که تاکنون در این زمینه تصمیم گرفته نشده و در صورتی که شاگردان مکاتب خصوصی برنامه‌ها را تعقیب و دنبال کرده باشند، برای ارتقای آن‌ها به صنف‌های بعدی تصمیم خواهند گرفت.

مرض کووید-۱۹ و تعداد واقعی افراد مبتلا به آن در افغانستان



دكتور محمد اکبر پیمان، کارشناس ارشد اپیدمیولوژی

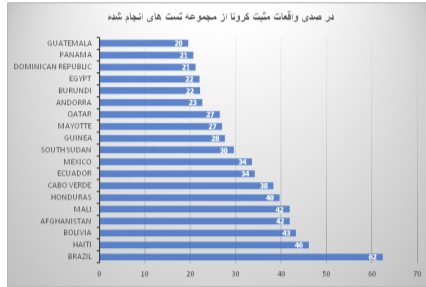
مشکل به نظر می‌رسد؛ ولی از تجارب کشورهای دیگر می‌توان گفت که مصاب شدن ۴۲ درصد (۴۳۱/۱۶۳۲۰ تن) از مردم افغانستان به کرونا، بعید به نظر نمی‌رسد؛ با در نظر داشت این اصل که بیش تر از ۸۰ درصد مبتلایان به کرونا اعراض و علائم خفیف از خود نشان می‌دهند.

مرض کووید-۱۹ سبب شده است که ارایه خدمات صحی در شفاخانه‌های دولتی و شخصی به شدت متاثر شود و پزشکان به سبب دسترسی نداشتن به وسایل محافظت شخصی، حتا از مریضان عادی فرار کنند. این امر سبب بلند رفتن درصدی فروش دوا بدون نسخه و بلند رفتن قیمت دوا در مارکت آزاد شده است. اخذ دواي خودسر و بدون مشوره پزشک، عوارض جانبی خطرناک دارد که در بعضی موارد حتا به مرگ مریض می‌انجامد.

تعداد فوتی‌های ثبت شده بر اثر کرونا که توسط وزارت صحت عامه افغانستان گزارش داده شده است، بیش از ۳۰۰ تن است. بر اساس تحلیل فوق این رقم هم به مراتب پایین‌تر از رقم واقعی تعداد افرادی است که بر اثر کرونا فوت کرده‌اند. این پدیده نیز ریشه در فرهنگ اجتماعی مردم دارد، چون مبتلا شدن به مرض کووید-۱۹ در جامعه افغانستان یک نوع عار تلقی می‌شود؛ به این دلیل که مردم در نماز جنازه، دفن میت و مراسم فاتحه فردی که بر اثر کرونا فوت کرده باشد، به ندرت شرکت می‌کنند. به همین علت تعداد فوتی‌های اعلان شده بر اثر کرونا به مراتب بلندتر از آنچه گزارش داده می‌شود، است. ما ارقام معتبر از مرگومیر افراد به سبب کرونا در دسترس نداریم، ولی براساس گزارش‌های تایید نشده و گزارش‌های شبکه‌های اجتماعی، رقم مرگومیر افراد به خصوص افراد مسن و افرادی که از امراض مزمن رنج می‌برند، به شکل سرسام‌آوری بلند رفته است.

ادامه در صفحه ۶

کرونا هم به طور سرسام‌آور زیاد خواهد شد. چنان‌که اشاره کردیم، ۴۲ درصد تمام افرادی که آزمایش شده‌اند، مبتلا بوده‌اند. اگر تعداد آزمایش کووید-۱۹ دو چند شود، تعداد واقعات مثبت این مرض نیز دو چند می‌شود. به طور مثال اگر تعداد آزمایش را از ۱۱۶۲ به ۲۳۲۴ آزمایش در یک میلیون جمعیت افزایش دهیم، تعداد واقعات مثبت کرونا نیز از ۱۸۹۶۹ به ۳۷۹۳۸ افزایش می‌یابد. به این ترتیب اگر تعداد آزمایش‌ها ۱۰۰ برابر افزایش یابد، تعداد واقعات مثبت کرونا در افغانستان صد برابر افزایش خواهد یافت. آزمایش کردن ۳۴۸۶۰ نفر در یک میلیون نفر که همان افزایش تعداد آزمایش ۱۰۰ برابر است، رقمی نیست که دور از امکان باشد، به شرطی که اراده سیاسی واقعی در کار باشد. گراف ذیل حالت تصاعدی تعداد مثبت واقعات کرونا با ازدیاد تعداد آزمایش نشان می‌دهد:



آیا افزایش تعداد آزمایش به سطح کل جمعیت کشور نشان‌دهنده ۴۲ درصد واقعات مثبت کل نفوس افغانستان خواهد بود؟ این سوالی است که جواب دادن به آن نظر به معلومات اندکی که از متحول‌های علم احصاییه درباره شرایط افغانستان در دست داریم،

تعداد رسمی واقعات کرونا در کشور، به هیچ صورت نماینده‌گی از تعداد واقعات حقیقی در این کشور نمی‌کند و علت آن عدم انجام آزمایش و نبود امکانات برای آزمایش است. افغانستان به در حدود ۱۱۶۲ آزمایش را در هر یک میلیون جمعیت انجام داده است که این رقم به شدت پایین‌تر از تعداد آزمایش‌هایی است که کشورهای همسایه ما انجام می‌دهند. به طور مثال ایران ۱۲۳۹۷، اوزبیکستان ۲۲۳۹۰، هندوستان ۳۱۸۱ و پاکستان ۲۸۹۴ آزمایش در هر یک میلیون نفر انجام داده‌اند.

تعداد واقعات مثبت کرونا مستقیماً متناسب است به تعداد آزمایش‌های انجام شده برای تشخیص مرض کووید-۱۹. به این ترتیب اگر افغانستان تعداد آزمایش‌هایش را افزایش دهد، تعداد واقعات مثبت

سرکوب اعتراضات در امریکا و ظهور پارادوکس قدرت

محمدهادی ابراهیمی

در بیست‌ونهم ماه می جورج فلویید، مردی سیاه‌پوست که به اتهام استفاده از پول جعلی بازداشت شده بود، به طرز فجیعی توسط پولیس خفه شد. پولیس ایالتی، برای مدت هفت الی هشت دقیقه زانوی خود را روی گلوئی فلویید می‌گذازد و بدون توجه به التماس‌ها و فریادهای او، او را خفه می‌کند. «من نمی‌توانم نفس بکشم/ I cant breath» از آخرین جملات این مرد بود. بعد از کشته شدن فلویید، اعتراض‌ها از شهر مینیاپولیس شروع می‌شود و بعد از چند روز، بیش‌تر از صد شهر امریکا را در بر می‌گیرد. سفیدپوست و سیاه‌پوست، به خیابان‌ها آمده و با شعارهای ضد نژادپرستی، درخواست دادخواهی کردند. در این میان اما پولیس ایالتی اقدام به سرکوب خشونت‌بار اعتراض‌ها کرد. پولیس با استفاده از مرمی پلاستیکی، باتوم و حتا زیر گرفتن معترضان توسط موتر، صحنه‌های دلخراش و شوکه‌کننده‌ای را ایجاد کرد. صحنه‌های سرکوب اعتراضات، در زمان بسیار کمی در انترنت آپلود شد و افکار عمومی را علیه رفتار پولیس امریکا تحریک کرد. دونالد ترامپ نیز معترضان را اراذل و اوباش خواند و از ارتش برای سرکوب اعتراض‌ها استفاده کرد.

امریکا، چه در زمان جنگ سرد و چه بعد از جنگ سرد، خود را مدافع ارزش‌های دموکراتیک و حقوق فردی معرفی می‌کند. الگوی دموکراسی امریکایی، همیشه به عنوان الگویی مطلوب برای کشورهای در حال توسعه مطرح بوده است و گسترش ارزش‌های دموکراتیک، از اصول سیاست خارجی امریکا به شمار می‌آید. ارزش‌هایی هم‌چون آزادی بیان، آزادی اندیشه، آزادی ایجاد جنبش، تساوی حقوق و جامعه‌ی مدنی از ارزش‌های دموکراتیکی است که همواره مورد تاکید امریکا بوده است.

اما اکنون امریکا، این پرچم‌دار لیبرالیسم، به نقض حقوق اساسی شهروندان خود اقدام کرده و خود نقض‌کننده‌ی حقوق مدنی شده است. پولیس امریکا نه تنها با معترضان رفتاری خشن دارد، بلکه خبرنگاران را نیز در موارد متعددی مورد حمله قرار داده است. یکی از گزارش‌گران «سی‌ان‌ان» در حال گزارش‌دهی درباره اعتراضات، در برابر دوربین بازداشت شد، دو تن از کارکنان خبرگزاری رویترز و گزارش‌گری از یک روزنامه سوئدنی با شلیک گلوله‌های پلاستیکی زخمی شدند و به تیم خبرنگاران رادیوتلوویزیون برون‌مرزی آلمان (دویچه‌وله) نیز حمله

شد. سوالی که مطرح می‌شود، این است: چرا امریکا، به عنوان کشوری که حامی لیبرالیسم و ارزش‌های دموکراتیک است، اکنون اساسی‌ترین حقوق شهروندان خودش را نقض می‌کند؟

آنچه توقع می‌رفت، این بود که دموکراسی، مدافع حقوق شهروندان جامعه باشد و مانع استبداد دولت شود، اما اکنون در کشوری که پرچم‌دار دموکراسی است، اساسی‌ترین حقوق شهروندان نقض می‌شود. آیا واقعاً دموکراسی، نمی‌تواند مانع چنین پدیده‌ای شود و از نقض حقوق شهروندان توسط دولت جلوگیری کند؟ آیا لیبرال دموکراسی زمینه را برای ظهور رهبران اقتدارگرا آماده می‌سازد؟

نظریه‌پردازان دموکراسی و طرف‌داران اصالت قرارداد اجتماعی، همواره از ظهور چنین پدیده‌های هشدار داده و از آن به عنوان «پارادوکس قدرت» یاد کرده‌اند. بهتر است قبل از تبیین مفهوم و مصداق پارادوکس قدرت، ابتدا به تعریفی ساده از قرارداد اجتماعی بپردازیم.

اندیشه‌ی قرارداد اجتماعی به عنوان اساس نظم سیاسی، یکی از مفاهیم بنیادین دموکراسی است که پیشینه‌ی آن به توماس هابز، جان لاک و ژان ژاک روسو بازمی‌گردد. در نظریه‌ی قرارداد اجتماعی، به طور کلی وضع نخست (وضع طبیعی) یعنی وضع ماقبل پیدایش حکومت توصیف می‌شود و سپس گذار از وضع طبیعی به وضع مدنی از طریق قرارداد و توافق عمومی توضیح داده می‌شود (هیوود، ۱۳۹۷: ۱۶۴). در وضع نخست، امنیت به نحو مطلوب وجود ندارد، انسان‌ها به نقض حقوق یک‌دیگر اقدام می‌کنند و امنیت هم‌دیگر را به خطر می‌اندازند، به همین جهت اعضای یک جامعه، بر اساس یک قرارداد اجتماعی، فردی را به عنوان حاکم و داور انتخاب می‌کنند.

جامعه‌ی دموکراتیک، بر اساس قرارداد اجتماعی شکل می‌گیرد. در این قرارداد، افراد جامعه برخی

حقوق خود را به فردی دیگر منتقل می‌کنند تا آن فرد به عنوان حاکم، حافظ حقوق اساسی آنان باشد. این قرارداد بین شهروندان و حاکم است. شهروندان از برخی آزادی‌های خود صرف نظر می‌کنند و حق تصمیم‌گیری در مورد حوزه‌ی عمومی را به حاکم انتقال می‌دهند و از سویی حاکم نیز باید در مقابل این قرارداد، امنیت و حقوق اساسی شهروندان را حفظ کند. این فرد انتخاب شده، بیش‌تر از این‌که یک حاکم و سلطان باشد، یک کارگزار است؛ کارگزاری که موظف است امنیت و حقوق افراد جامعه را تأمین کند و تنها به یک دلیل، اطاعات از او بر شهروندان لازم است، و آن این‌که حاکم، حافظ امنیت و حقوق اساسی شهروندان باشد (عضدانلو، ۱۳۸۹: ۱۲۰).

اما در این میان، ظهور «پارادوکس قدرت» مشکلی است که همیشه اندیشمندان سیاسی در مورد آن هشدار داده‌اند. پارادوکس/تناقض قدرت، زمانی به وجود می‌آید که فرد منتخب، همان فردی که قدرت به او انتقال داده شده است تا حافظ حقوق اساسی شهروندان باشد، خود نقض‌کننده‌ی این حقوق می‌شود. در پارادوکس قدرت، حاکم با همان قدرتی که از شهروندان برای حفظ حقوق اساسی گرفته است، حقوق اساسی شهروندان را زیر پا می‌گذارد. در این صورت پارادوکس قدرت به وجود می‌آید؛ بدین معنا که انتقال قدرت از شهروندان به حاکم، برای حفظ حقوق اساسی بوده است، اما اکنون، انتقال قدرت خود باعث نقض حقوق اساسی شهروندان شده است. ظهور پارادوکس قدرت زمانی محتمل‌تر است که فرد انتخاب شده، یک پوپولیست باشد. در این صورت، حاکم پوپولیست، بعد از جلب حمایت شهروندان و تصاحب قدرت، با انحصار وسایل زور و خشونت، به نقض حقوق اساسی شهروندان می‌پردازد (بشیره، ۱۳۸۷: ۲۵۴).

مشکلی که در امریکا به وجود آمده است، چه‌رهی آشکار پارادوکس قدرت است. کشوری که خود

پرچم‌دار حقوق فردی و لیبرالیسم است، اکنون اساسی‌ترین حقوق شهروندان خود را نقض می‌کند و با تفنگ و باتوم، صدای شهروندان را خفه می‌کند. مشکل فعلی امریکا، ظهور یکی از اساسی‌ترین مشکلات سیستم لیبرال دموکراسی است. مشکلی که سال‌ها است فکر اندیشمندان سیاسی را به خود مشغول کرده است، مشکلی که همواره نظریه‌پردازان دموکراسی از ظهور آن هشدار داده‌اند و راه‌های متفاوتی هم‌چون تفکیک قوا، نظارت عمومی، آزادی بیان و مسوولیت‌پذیری را برای جلوگیری از آن پیشنهاد داده‌اند.

بحران فعلی امریکا، محک تجربه‌ای است برای لیبرال دموکراسی. همان‌طور که بحران‌های اقتصادی اتحاد جماهیر شوروی، نشان داد که مرکزگرایی اقتصادی نمی‌تواند چرخه‌ی اقتصادی را رونق بدهد، بحران فعلی امریکا نیز نشان می‌دهد که لیبرال دموکراسی نمی‌تواند مانع ظهور پارادوکس قدرت شود. گرچند بسیار سخت است که لیبرال دموکراسی را کاملاً ناکارآمد دانست و برای آن جای‌گزینی تعیین کرد، اما این بحران نشان داد که لیبرال دموکراسی، زمینه را برای به قدرت رسیدن رهبران پوپولیست و اقتدارگرا فراهم می‌کند؛ رهبرانی که در ساختار دموکراسی، شخصیت غیردموکرات دارند و بعد از تصاحب قدرت، به صورت واضح برخلاف ارزش‌های دموکراتیک عمل می‌کنند.

خوش بود گر محک تجربه آید به میان/ تا سیه‌روی شود هر که در او غش باشد

منابع:

- عضدانلو، حمید(۱۳۸۹)، سیاست و بنیان‌های فلسفی اندیشه‌ی سیاسی.
- هیوود، آندرو (۱۳۹۷)، مفاهیم کلیدی در علم سیاست. ترجمه: حسن سعید کلاهی.
- بشیره، حسین(۱۳۸۷)، آموزش دانش سیاسی.

تأثیرات کووید-۱۹ بر سیستم آموزشی

امروز جهان با بزرگ‌ترین خطر بهداشت عمومی روبه‌رو است. در اواخر مارچ ۲۰۲۰، بیماری همه‌گیر کووید-۱۹ در بیش از ۱۸۵ کشور جهان گسترش یافت و تا حالا همه عرصه‌های سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی را تحت‌الشعاع قرار داده است. شیوع این ویروس، هم‌چنان منجر به بسته‌شدن بیش از ۹۰ درصد مکاتب و دانشگاه‌ها شد. که نزدیک به ۱.۳۸ میلیارد دانش‌آموز را متأثر کرده است، سرعت شیوع این بیماری همه‌گیر، تعطیلی مؤسسات آموزش عالی و روی کار آمدن تدریس آنلاین، آن قدر سریع بود که به سختی می‌توان زمان برنامه‌ریزی و تأمل را برای خطرات احتمالی یا فرصت‌های بالقوه‌ای که این تغییر ناگهانی به وجود می‌آورد، فراهم کرد.

با توجه به چنین شرایطی، لازم است تا تأثیرات آن را مورد مطالعه قرار دهیم. باید ذکر کرد، آنچه تا حدودی این تأثیرات و چالش‌ها را برای نظام آموزشی کم‌رنگ می‌کند، گسترده‌گی رسانه‌های مجازی و رسانه‌ی ملی برای کمک به نظام آموزشی است. کلاس‌های مجازی، اپلیکیشن‌ها... همه ابزارهایی هستند که می‌توان برای مقابله با چالش‌های موجود از آن‌ها استفاده کرد.

گزینه‌های جای‌گزین هنگام بسته شدن مکاتب و دانشگاه‌ها

یادگیری آنلاین: بسیاری از مکاتب و دانشگاه‌ها تصمیم به ادامه آموزش‌دهی‌شان بر روی سیستم‌های آنلاین دارند. یادگیری از طریق کلاس‌های آنلاین به نظر می‌رسد که در این مدت یک راه حل مناسب برای دانش‌آموزان باشد، زیرا آن‌ها دسترسی راحت و آسان به دروس خواهند داشت. این شامل استفاده از ابزارهای آنلاین، مانند برنامه‌های ویدیویی گروهی است که به معلم‌ان و دانش‌آموزان اجازه می‌دهد کلاس‌ها را از طریق اینترنت برگزار کنند. با این وجود، کووید-۱۹ متخصصان را وادار کرده است که در مورد روش متعارف آموزش تجدید نظر کنند. به نظر می‌رسد آموزش آنلاین یک راه حل مناسب برای پر کردن خلای آموزشی برای سه تا چهار ماه است و در عین حال احتمال بروز هر گونه عفونت برای دانش‌آموزان را تا زمان از سرگیری صنف‌ها به حداقل می‌رساند.

برنامه‌های آنلاین رایگان: با توجه به بیماری همه‌گیر و قطع آموزش‌های عادی، بسیاری از بسترهای آموزشی آنلاین به تبلیغ ابزارهای آموزشی رایگان برای دانش‌آموزانی در سراسر جهان که در خانه گیر کرده‌اند،

می‌پردازند. شرکت‌هایی مانند Scholastic و Coursera برای ترغیب دانش‌آموزان به ادامه یادگیری در خانه، دوره‌های آنلاین رایگان را تبلیغ می‌کنند و وبسایت‌هایی مانند Unesco و OpenCulture لیست‌هایی را برای دوره‌های آنلاین و منابع رایگان برای هر کسی که مایل به یادگیری در خانه باشد، ایجاد کرده‌اند.

چگونه آموزش تاکنون تحت تأثیر قرار گرفته است

عمده‌ترین مسایل در برخورد با این موضوع غیر مترقبه، ناشناخته بودن و گسترده‌گی آن است که همه نهادهای آموزشی را درگیر کرده است. تأثیر عمیق و گسترده روانی بر روی دانشجویان و دانش‌آموزان و همه فعالان عرصه آموزش، محدودیت زمان برای سال تحصیلی، کم‌رنگ شدن فضای احساسی و عاطفی از موارد چالش‌برانگیز و تأثیرگذار این ویروس بوده است در ادامه می‌پردازیم به عمده‌ترین مسایل که عبارت‌اند از:

۱. پذیرش دانشجویان جدید در سراسر کشورها با تأخیر مواجه شده است. برخی از کشورها تصمیم به لغو یا به تأخیر انداختن پذیرش دانشجویان گرفته‌اند، در حالی که برخی دیگر به دلیل تأخیر و بسیاری از روزهای از دست رفته، به فکر تمدید سال تحصیلی هستند، بنا بر این، دانشگاه‌ها و مکاتب سراسر جهان در زمینه استخدام و حفظ دانشجو با خطر عمده‌ای روبه‌رو هستند و خطر از دست‌دادن دانش‌آموزان به حدی زیاد است، که آن‌ها نیاز به بررسی مجدد روی شیوه‌های پذیرش، معیارهای پذیرش و روند کلی استخدام‌شان دارند.

۲. چالش‌ها فرا راه استادان و دانشجویان. همان طور که استادان مکاتب و دانشگاه‌ها در تلاش‌اند که چگونه درس‌شان را از طریق سیستم‌های آنلاین ارایه کنند، هم دانشجویان و هم استادان در حال یادگیری ارتباطات از راه دور هستند. اگرچه فناوری قبلاً در بیش‌تر امور دست‌بزرگی داشته است، اما وابسته‌گی جدید به فناوری برای هر جنبه‌ای از آموزش مجبور است یک شبه اتفاق بیفتد و افراد زیادی را با مشکلات روبه‌رو کرده است. تدریس آنلاین نوعی روش‌شناسی خاص است و همه استادان در آن خوب

نیستند یا حداقل همه آن‌ها برای این انتقال ناگهانی از یادگیری حضوری به یادگیری آنلاین آماده نبودند. ۳. چالش‌ها فرا راه خانواده‌های کم‌درآمد. متأسفانه بسیاری از فامیل‌ها به دلیل درآمد ناکافی مجبور شده‌اند اطفال‌شان را به مکاتب دولتی بفرستند. با تعطیل شدن مکاتب بسیاری از دانش‌آموزان در خانه‌های‌شان به کامپیوتر یا اینترنت دسترسی ندارند. بدون داشتن فناوری مناسب بسیاری از دانش‌آموزان مجبور خواهند شد که تحصیلات‌شان را از دست بدهند تا زمانی که راه‌حل‌های بعدی ارائه شود.

۴. یادگیری منفعل توسط دانش‌آموزان. تغییر ناگهانی به یادگیری آنلاین و بدون هیچ برنامه‌ریزی - به خصوص در کشورهایی مانند افغانستان که ستون فقرات یادگیری آنلاین آماده نبوده و برنامه‌ی درسی برای چنین فرمی طراحی نشده است، این خطر را ایجاد کرده است که بیش‌تر دانش‌آموزان ما تبدیل به یادگیرنده منفعل شوند و به نظر می‌رسد که به دلیل کمبود توجه، علاقه‌ی‌شان را از دست می‌دهند. یادگیری آنلاین می‌تواند کسل‌کننده باشد زیرا، مجموعه جدیدی از یادگیرنده‌گان منفعل را ایجاد می‌کند که می‌تواند چالش‌های جدیدی را ایجاد کند. ۵. دشوار بودن آموزش دانش‌آموزان در فضای مجازی، به علت عدم توجه لازم به اندازه کلاسهای حضوری، رفتن به دانشگاه‌ها و مکاتب بهترین ابزار سیاست‌گذاری عمومی برای افزایش مهارت است. در حالی که این روش می‌تواند سرگرم‌کننده باشد و بتواند مهارت‌های اجتماعی و آگاهی اجتماعی را بالا ببرد، از نظر اقتصادی نکته اصلی حضور در دانشگاه‌ها و مکاتب این است که توانایی دانش‌آموزان را افزایش می‌دهد. حتا یک دوره نسبتاً کوتاه از دست‌رفته عواقبی برای رشد مهارت خواهد داشت.

۶. محدودیت دسترسی یا دسترسی نداشتن درصدی بالای جامعه‌ی هدف، به اینترنت و فضای مجازی،

۷. عدم تناسب آموزش مجازی با دروس عملی و آزمایشگاهی،

۸. توان محدود نیروی انسانی متخصص در حوزه آموزش مجازی،

۹. چالش فرا راه آموزش افراد ویژه و کم‌توانی ذهنی

و جسمی،
۱۰. چالش ارزش‌یابی آموزشی محیط‌های یادگیری مجازی دارای امکانات و قابلیت‌های متنوعی هستند که می‌توان با استفاده از این امکانات، شیوه‌ها و راهبردهای موثری را برای ارزش‌یابی واقعی از آموخته‌های دانشجویان و دانش‌آموزان به کار گرفت. اما اطمینان از صحت و اعتبار شیوه‌های ارزش‌یابی مجازی با توجه به توسعه مداوم ابزارهای الکترونیک با چالش‌های متعددی روبه‌رو است.

تنوع درس‌ها و رشته‌ها چه تأثیری در ارائه آن‌ها برای مخاطبان دارد؟

مشکل ارائه دروس به چند طیف برمی‌گردد:

۱. فلسفه وجودی بعضی دروس ارائه در صنف درسی فیزیکی و حضور چهره‌به‌چهره معلم و دانش‌آموز یا استاد و دانشجو است که ارائه در فضای مجازی اثرگذاری آن را کم می‌کند.

۲. ارائه دروس در بعضی از صنف‌ها و مکاتب ابتدایی و متوسط مخاطب را قانع نمی‌کند و یا یاد نمی‌گیرد. ۳. ارائه دروس عملی، این دروس را باید در کارگاه یا آزمایشگاه و یا صنف‌های درسی ارائه شود و در فضای مجازی نمی‌توان اثر ملموس حضوری را توقع داشت.

۴. فضای مجازی می‌تواند تا حدودی مخاطب را به کلاس درس نزدیک کند و افراد را از فضای درس و یادگیری دور نگه ندارد.

و کلام آخر برای استفاده بهینه از امکانات آموزش مجازی باید فرهنگ به کارگیری این شیوه ترویج شود و زیرساخت‌های سخت‌افزاری و نرم‌افزاری فراهم شود. نیروی انسانی توانمند و تولید محتوای ارزشمند از دیگر عوامل زیرساختی این نوع آموزش است. بحران کرونا می‌تواند فرصتی برای شناسایی ضعف‌ها، کمبودها و نقص‌های زیرساختی در این زمینه و نمایان ساختن نبود توازن در توزیع زیرساخت‌های مورد نیاز در بخش اینترنت و شبکه‌های تلویزیونی به خصوص در مناطق دور از دسترس و شناسایی این کمبودها و تلاش در جهت بر طرف کردن آن‌ها باشد و این به مثابه رشد و تعالی در این زمینه و جنبه مثبت شرایط به وجود آمده و خود نقطه‌ی آغازی برای تداوم در آینده است.

مبارزه افغانستان با مواد مخدر

دکتر سیدمحمد رضا هاشمی، کارشناس و استاد دانشگاه



شده است که در سال ۲۰۱۹ براساس گزارش دفتر سیاست ملی کنترل مواد مخدر کاخ سفید دولت امریکا که در ۶ فبروری ۲۰۲۰ ارایه شده بود، این رقم مقدار کمی افزایش را نشان می‌دهد.

بر همین اساس از ابتدای سال جاری میلادی تا ۲۹ می، تعداد ۱۰۱۷ عملیات توسط معینیت مبارزه علیه مواد مخدر وزارت امور داخله به انجام رسیده که در رابطه با قاچاق، فروش و انتقال مواد مخدر ۱۱۹۹ مظنون بازداشت شده و بالغ بر ۲۷۵۰۸۸۶ کیلوگرام تریاک، ۷۴۸۷۷۵ کیلوگرام هیرویین، ۵۶۴۴۶ قرص تابلت K و... کشف و ضبط شده است. علاوه بر آن در سال جاری میلادی معینیت مبارزه علیه مواد مخدر بالغ بر ۵۳۶ هکتار زمین کوکنار را تا پایان ماه می از بین برده است.

با توجه به آمارهای ارایه شده توسط وزارت امور داخله، می‌توان این‌گونه ارزیابی کرد که دولت عزم جدی

در سایر ولایات نیز در سال ۲۰۱۹ شاهد کاهش چشم‌گیر زمین‌های تحت کشت کوکنار نسبت به سال ۲۰۱۸ بوده‌ایم. به عنوان مثال ولایت دوم در جدول بعد از ولایت هلمند، ولایت قندهار است که با ۴۰ درصد کاهش روبه‌رو است. ارزشگان ولایت دیگری است که با کاهش ۳۸ درصدی آمار کشت کوکنار جایگاه سوم را از آن خود کرده است.

بر بنیاد آمارهای معینیت مبارزه علیه مواد مخدر وزارت داخله ولایات کاپیسا، تخار و سمنگان که در سال ۲۰۱۸ مقداری از زمین‌های آن‌ها تحت پوشش کوکنار قرار داشتند، در سال ۲۰۱۹ عاری از کشت کوکنار گزارش شده‌اند. علاوه بر این ولایات، ولایت‌های نورستان، خوست، لوگر، پکتیا، پنجشیر، پروان، میدان‌وردک، پکتیکا، کندز و بامیان جزو ولایت‌های عاری از کشت کوکنار به شمار آمده‌اند.

میزان تولید تریاک در سال ۲۰۱۸، ۶۴۰۰ تن برآورد

در کنار معضلات مهم جهان کنونی شاید مواد مخدر یکی از چالش‌هایی است که دنیا را در تمامی ابعادش تحت تأثیر قرار داده است. پدیده‌ای که بر تمامی بخش‌های جامعه از سیاست گرفته تا فرهنگ و تالیه‌های خرد اجتماعی و خانواده اثرش مشهود و غیر قابل انکار است. معضلی که در قرن ۲۱ میلادی در کنار مشکلاتی مانند گرم شدن کره زمین و مشکلات زیست‌محیطی هم‌چنان زنده‌گی بشر را تحت تأثیر خویش قرار داده و هر روز شاهد گرم شدن بازار تولیدات جدید مواد اعتیادآور هستیم.

براساس آمارهای جهانی افغانستان یکی از تولیدکننده‌گان اصلی مواد مخدر در دنیا به شمار می‌آید، به همین دلیل تلاش‌های بین‌المللی در امر مبارزه با مواد مخدر بسیار معطوف به این کشور است. در سال ۲۰۱۹ براساس گزارش‌ها میزان مواد مخدر تولید شده در افغانستان ۶۷۰۰ تن بوده است. دولت افغانستان به خصوص وزارت امور داخله که وظیفه مبارزه علیه مواد مخدر را دارند، برنامه‌های بسیاری را برای ریشه‌کن کردن کشت مواد مخدر و هم‌چنین مبارزه با قاچاق آن روی دست گرفته‌اند که در ادامه سعی داریم نگاهی کوتاه به عمل کرد وزارت امور داخله افغانستان به خصوص معینیت مبارزه علیه مواد مخدر در امر مبارزه با این مواد داشته باشیم.

بر بنیاد آمارها ارایه شده توسط نهادهای مسوول در زمینه مبارزه علیه مواد مخدر، در سال ۲۰۱۸ میلادی بالغ بر ۲۶۳ هزار هکتار زمین زراعتی تحت کشت کوکنار در افغانستان موجود بوده است که این آمار در سال ۲۰۱۹ به ۱۶۳ هزار هکتار کاهش یافته است.

ولایت هلمند با ۹۰۷۲۷ هکتار زمین تحت کشت کوکنار در سال ۲۰۱۹ در صدر جدول ولایات تولیدکننده کوکنار قرار داشته که البته با تلاش‌های وزارت امور داخله این آمار نسبت به سال ۲۰۱۸، با ۳۴ درصد کاهش روبه‌رو بوده است؛ به عبارت دیگر زمین‌های زراعتی تحت کشت مواد مخدر ولایت هلمند در سال ۲۰۱۸، ۱۳۶۷۹۸ هکتار برآورده شده بود.

بررسی احتمال افزایش میزان مرگومیر ناشی از کرونا در شهر کابل

پوهنیار مسیح الله صافی

استاد محیط زیست دانشگاه تعلیم و تربیه ربانی

محققان در دانشگاه هاروارد، مطالعات اولیه‌ای در مورد تأثیر آلودگی هوا بر افزایش میزان مرگومیر کووید-۱۹ انجام دادند. در نتیجه این تحقیق دانشمندان دریافتند که حتی «افزایش اندک ذرات معلق در هوا و در معرض قرار گرفتن انسان برای طولانی‌مدت، منجر به افزایش زیاد میزان مرگومیر COVID-19 می‌شود». آن‌ها دریافتند که افزایش PM2.5 به میزان ۱ میکروگرام در مترمکعب با افزایش ۸ درصد در میزان مرگ کووید-۱۹ همراه است (Wu et al, 2020).

وخیم‌ترین منطقه در ایتالیا، لومباردی است که تقریباً نیمی از کل تلفات ایتالیا را به ثبت رسانده است. شهر لومباردی توسط کوه‌ها حلقه شده، از این رو فشار هوا رو به پایین است و هوای آلوده به زودی پراکنده نمی‌شود. در اسپانیا، منطقه آسیب‌دیده منطقه اداری مادرید است که از نظر موقعیت جغرافیایی شباهت زیادی به لومباردی ایتالیا دارد؛ یعنی از چهار طرف محاط به کوه‌ها بوده و در نتیجه می‌توان گفت که هر دو شهر آسیب‌پذیر از نگاه توپوگرافی شباهت‌های زیادی با شهر کابل دارند.

ذرات معلق در هوا - که توسط محققان به عنوان PM2.5 شناخته شده است - کوچک‌تر از ۲.۵ میکرومتر اند که با سوزاندن مواد خاصی از جمله زغال‌سنگ و تیل به اتموسفر انتشار می‌یابند. براساس گزارش EPA استنشاق PM2.5 به مدت طولانی می‌تواند منجر به افزایش خطر حمله قلبی، مرگ زودرس در مبتلایان به بیماری‌های قلبی یا ریه، وخیم‌تر شدن علائم آسم، کاهش عمل کرد ریه‌ها و تحریک راه‌های هوایی شود که می‌تواند منجر به سرفه یا مشکل در تنفس شود (EPA). تحقیقاتی که توسط براندون و همکارانش صورت گرفته، نشان می‌دهد که آلودگی علاوه بر تضعیف سیستم‌های تنفسی و حساسیت بیشتر به کووید-۱۹، ممکن است به عنوان حامل ویروس کرونا عمل کند. دانشمندان ایتالیا ویروس کرونا را روی ذرات معلق هوا تشخیص داده‌اند که به اعتقاد آن‌ها این امر می‌تواند به گسترش ویروس کمک کند. این یافته‌ها مقدماتی‌اند، اما هنوز مشخص نیست که ویروس پس از برخورد با ذرات آلوده زنده می‌ماند یا این که آیا می‌تواند با ذرات معلق هوا منتشر شود و زمینه ایجاد عفونت را فراهم آورد یا خیر (Brandon, 2020). آلودگی محیط زیست یکی از بحران‌های جدی برای شهر کابل و شهروندان آن به شمار می‌آید. افزون بر انواع مشکلات و چالش‌هایی که شهر کابل در ارتباط با محیط

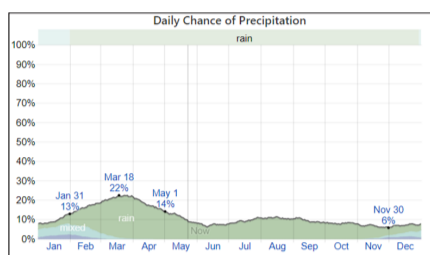
زیست دارد، آلودگی شدید هوا نیز بدان افزوده شده است. عوامل عمده آلودگی هوای شهر کابل قرار

ذیل‌اند:
- عدم تطبیق قانون، مقررات و پالیسی محیط زیستی؛
- سوخت غیرمعیاری؛
- سرک‌های خامه؛
- نبود سیستم منظم کانالیزاسیون؛
- نبود فضای سبز؛
- نبود سیستم منظم حمل‌ونقل جمعی و استفاده بیش از حد از وسایط نقلیه انفرادی؛
- عدم مدیریت دقیق زباله‌های شهری.
کابل شهری است که توسط کوه‌ها احاطه شده و کوه‌ها در مقابل وزش باد و انتقال آلودگی به بیرون از شهر، سد می‌شوند.
در حال حاضر دو عامل باعث کاهش کوتاه‌مدت آلودگی هوای شهر کابل شده که قرار ذیل‌اند:

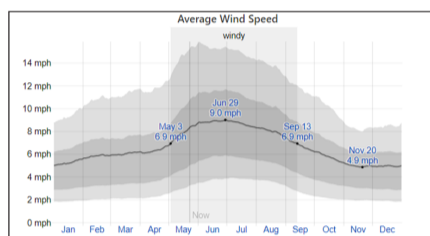
- عامل طبیعی (وجود بارنده‌گی‌های پی‌هم از شروع فصل بهار الی اکنون)؛
- عامل مصنوعی (تطبیق قرنطین که باعث کاهش حمل‌ونقل و متوقف شدن صنایع تولیدی شد).
هر دو عامل ذکر شده موقتی‌اند و به احتمال زیاد بنا بر شرایط اقتصادی که در کشور حاکم است، دولت قادر نخواهد بود که به قرنطین ادامه دهد. از طرف دیگر نظر به معلومات موجود، در فصل تابستان و خزان افغانستان شاهد کم‌ترین بارنده‌گی است. بنابراین دیری نخواهد گذشت که شهر کابل دوباره به یکی از شهرهای آلوده تبدیل شود.

بنا بر تحقیقاتی که قبلاً ذکر شد، افزایش آلودگی هوا خصوصاً اکسیدهای نایتروجن و ذرات معلق هوا، باعث افزایش تلفات بیماری کووید-۱۹ می‌شود و احتمال انتقال این ویروس توسط ذرات معلق هوا نیز وجود دارد. از طرف دیگر مطالعاتی که در ایتالیا و اسپانیا صورت گرفته، نشان می‌دهد که بیش‌ترین تلفات از اثر ویروس کرونا در شهرهای لومباردی و مادرید بوده که از نگاه جغرافیایی با شهر کابل شباهت زیادی دارند؛ محاط به کوه‌ها و دارای جریان‌ات باد دورانی بوده که هوا در آن پراکنده نمی‌شود.
به منظور درک بیشتر موضوع دیتاهای جریان باد و بارنده‌گی را در کشور مورد مطالعه قرار می‌دهیم، چون هر دو عامل (باد و بارنده‌گی) و توپوگرافی می‌تواند باعث کاهش آلودگی هوا شود؛ اما فراموش نباید کرد که به دلیل خامه بودن سرک‌ها و کمبود

فرش نباتی در شهر کابل، عامل باد یکی از عوامل موثر در پراکنده‌گی ذرات معلق هوا نیز محسوب می‌شود. فصل مرطوب در شهر کابل از February 5 الی اول ماه May یعنی ۲ ماه و ۹ روز به طول می‌انجامد و فصل خشک سال از اول ماه May تا February 5 به طول می‌انجامد، یعنی بیش‌تر از ۹ ماه. توضیحات بیش‌تر در گراف ۲ نشان داده شده است (2020 weatherspark).



گراف ۱: بارنده‌گی در شهر کابل



گراف ۲: حد اوسط وزش باد در شهر کابل

طوری که در گراف ۱ دیده می‌شود، احتمال بارنده‌گی در ماه‌های آینده بسیار کم است و این بدین معنا است که از این به بعد ذرات معلق هوا به آسانی ته‌نشین نخواهد شد. از طرف دیگر گراف ۲ توزیع باد در شهر را کابل نشان می‌دهد که فصل پرباد شهر کابل ۴،۳ ماه به طول می‌انجامد و از ۲ ماه May الی September 13 است. در این مدت سرعت متوسط باد به ۶،۹ مایل در ساعت می‌رسد. یکی از دلایل عمده آلودگی هوای شهر کابل، ذرات معلق PM2.5 و PM10 است که از سرک‌های خامه و زباله‌های اطراف جویچه‌ها توسط جریان‌ات بادی به هوا نشر می‌شود. پس به دلیل افزایش باد و کاهش بارنده‌گی در ماه‌های آینده، احتمال افزایش ذرات معلق در هوای شهر کابل چندین برابر می‌شود. براساس شواهد و تحقیقاتی که ذکر شد، اگر احتمال

انتقال ویروس کرونا توسط ذرات معلق وجود داشته باشد، یک فاجعه بزرگ شهر کابل را تهدید می‌کند که اگر جلو آن گرفته نشود، ما در این شهر شاهد مبتلا شدن صدها هزار نفر به ویروس کرونا خواهیم بود. از طرف دیگر اگر احتمال انتقال ویروس کرونا توسط ذرات معلق وجود هم نداشته باشد، به تنهایی ذرات معلق که وارد هوا می‌شود، باعث ضعف سیستم دفاعی و تنفسی هم‌شه‌ریان خواهد شد که در نتیجه احتمال مرگومیر به دلیل ویروس کرونا را چندین برابر افزایش خواهد داد.

پیشنهادهات

- نظر به وضعیت اقتصادی مردم شهر کابل اگرچه وضع ۱۰۰ درصد قرنطین امکان‌پذیر نیست، اما پیشنهاد می‌شود که تا حد امکان از گشت‌وگذار ساکنان شهر جلوگیری شود.
- کنترل وسایط نقلیه دودزا توسط ابزار موجود ریاست محیط زیست و شهرداری کابل برای شناسایی موتوره‌های دودزا که درصدی انتشار NO2 و ذرات معلق آن از استندرد بیش‌تر است.

- سنجش وزش باد و سرعت باد به شکل هم‌روزه توسط ریاست هواشناسی به منظور شناسایی مناطق آسیب‌پذیر و تطبیق ممانعت در گشت‌وگذار در مناطق ذکر شده.

- نمونه‌برداری هم‌روزه از هوا توسط اداره ملی محیط زیست به منظور شناسایی مناطق با غلظت بالاتر از استندرد NO2 و ذرات معلق PM2.5 و PM10، و وضع ممنوعیت گشت‌وگذار در ساحت آسیب‌پذیر.

- در صورت امکان توصیه به شهروندان به منظور استفاده از بایسکل به عوض وسایط نقلیه موتوری.
- آب‌پاشی سرک‌های خامه توسط شهرداری به منظور مرطوب نگهداشتن خاک و جلوگیری از پراکنده شدن ذرات معلق به هوای آزاد.

- توصیه به شهروندان به منظور آب‌پاشی احاطه حویلی، کوچه‌ها و اماکن عمومی برای کوتاه‌مدت و درازمدت ایجاد ساحت سبز در حویلی‌ها و اطراف کوچه‌های فرعی به منظور جلوگیری از پراکنده شدن ذرات معلق هوا.

- انتقال فوری مواد زاید که در جریان پاک‌کاری از چوپچه‌های اطراف جاده‌ها تلتبار می‌شود تا باعث خشک شدن‌شان در محل و پراکنده شدن آن‌ها توسط باد در هوا نگردد.

- توزیع زباله‌دانی‌های سرپوشیده در تمام نقاط کابل به منظور جمع‌آوری دست‌کش و ماسک‌های استفاده شده و دفع آنی آن‌ها توسط ماشین‌های زباله‌سوز توسط شهرداری کابل.

کنترل و نظارت از پروسه جمع‌آوری و دفع زباله‌های طبیعی در شفاخانه‌ها، خصوصاً شفاخانه‌هایی که از مریض‌های کووید-۱۹ مراقبت می‌کنند.

مرض کووید-۱۹ و تعداد واقعی افراد مبتلا به آن در افغانستان

سوال‌هایی که این‌جا در ذهن مردم خطور می‌کند، این‌ها است که چرا مردم افغانستان به سیستم حکومت‌داری در کشور بی‌بارو اند؟ چرا بعضی از مردم تا هنوز فکر می‌کنند که کووید-۱۹ یک پروژ به خاطر به دست آوردن امکانات بیش‌تر مالی توسط حکومت است؟ و به طور کلی علت بی‌باروری مردم به سیستم صحتی افغانستان چیست؟

بی‌باروری مردم به سیستم حکومتی افغانستان از موجودیت فساد گسترده اداری و معلق بودن طرزالعمل‌های سیستم اداری سرچشمه می‌گیرد. در بعضی موارد این سیستم مملو از کاغذپزانی‌ها است و حتی به افراد صادق و متعهد اجازه نمی‌دهد که کار را به صورت درست به پیش ببرند.

ناهم‌آهنگی بین شعبات مختلف یک وزارت و در بعضی موارد حتی نبود هم‌آهنگی بین کارکنان یک شعبه و ناهم‌آهنگی بین وزارت‌ها و ادارات مختلف دولتی، انتخاب افراد براساس روابط شخصی و مسوولیت‌ناپذیری، عوامل اصلی بی‌باروری مردم به سیستم حکومتی شمرده می‌شوند. به همین علت مردم حتی به موجودیت مرض کووید-۱۹ هم باور نمی‌کنند که این امر سبب عمیق شدن بحران و یک فاجعه کلان شده می‌تواند. این مشکلات از تقسیم قدرت در سطوح بالا براساس سهم حزبی و مبارزات انتخاباتی، نه براساس اصل شایسته‌گی، سرچشمه می‌گیرد.

با توجه به این‌که منابع هنگفت مالی در برنامه‌های آگاهی عامه درباره مرض کووید-۱۹ به مصرف رسیده

است، ولی سطح آگاهی مردم درباره این مرض تا اکنون پایین است. به نظر می‌رسد که این برنامه‌ها از سوی افراد مسلکی تهیه نمی‌شوند و موثریت پیامی که به مردم ارایه می‌گردد، در نظر گرفته نمی‌شود.

وزارت صحت عامه می‌تواند با ایجاد هم‌آهنگی بین کارکنان خود در سطح مرکز و ولایات، ایجاد هم‌آهنگی با سکتورهای بیرون از وزارت به طور مثال با شهرداری‌ها، وزارت امور داخله و ارگان‌های مربوط آن، مطبوعات و تمویل‌کننده‌گان برای این مشکلات راه‌های حل مناسب پیدا کند. تعداد آزمایش در یک میلیون نفر باید حداقل به ۳۴۸۶۰ آزمایش بلند برده شود تا یک تصویر حقیقی را برای کسانی که در سطوح پالیسی کار می‌کنند، ارایه کند. رسیده‌گی به افرادی که به این مرض مبتلا هستند، باید از اولویت‌های حکومت باشد و باید سیستم جمع‌آوری منظم ارقام از این افراد موجود باشد.

حکومت باید در مورد ساختار سیستم صحتی افغانستان تجدید نظر کند و از اشتباهاتی که در گذشته صورت گرفته است، بیاموزند. در غیر آن، تکرار اشتباهات گذشته به خصوص در این مقطع حساس زمانی، می‌تواند جان هزارها انسان را بگیرد. ما به یک سیستم صحتی نیاز داریم که در آن ضرورت نباشد که برای آزمایش کردن مریض یا بستر کردن او در یک شفاخانه دولتی، واسطه یا معامله داشته باشیم.



د افغانستان اسلامي جمهوریت
د سیمه ییزو اورگانونو خپلواکه اداره
د شاروالیو معینیت
کارموندنه پروگرام



Islamic Republic of Afghanistan
Independent Directorate of Local Governance
Deputy Ministry of Municipalities
Eshteghalzaiee – Karmondona
Procurement Management Unit

اعلان دعوت به داوطلبی

عنوان: پروژه: خریداری و تهیه چهار قلم تونر (رنگ پرنتر)

شماره دعوتنامه داوطلبی: IDLG/DMM/EZ-KAR/IOC/NCB-14

برنامه اشتغالزائی ریاست مستقل ارگان های محلی معینیت شاروالی ها از تمام داوطلبان واجد شرایط دعوت بعمل می‌آورد، تا در پروسه داوطلبی خریداری و تهیه چهار قلم تونر (رنگ پرنتر)، برنامه اشتغالزائی اشتراک نموده و کاپی شرطنامه مربوط را به طور سافت از برنامه اشتغالزائی ریاست مستقل ارگان های محلی و یا از طریق ایمیل آدرس ذیل و هم چنان از سایت تدارکات ملی، اکبر به دست آورده، آفر های خویش را طور سر بسته از تاریخ نشر اعلان الی ساعت ۱۰:۰۰ قبل از ظهر مورخ ۹ سرطان ۱۳۹۹ ارائه نماید.

تضمین آفر به شکل تضمین بانکی مبلغ ۱۰۰،۰۰۰ یک صد هزار افغانی و جلسه آفر گشایی به ساعت ۱۰:۰۰ قبل از ظهر ۹ سرطان ۱۳۹۹ در سالون کنفرانس برنامه ملی میثاق شهروندی/ اشتغالزائی ریاست مستقل ارگان های محلی معینیت شاروالی ها تدویر میگردد.

نوت: (۱) پول نقد به عنوان تضمین آفر پذیرفته نمیشود.

ایمیل آدرس: a.nooragha@ccnpp.org , t.safi@ccnpp.org

p.omarzai@ccnpp.org , procurement.idlg@ccnpp.org

شماره تیلیفون: ۰۲۰۲۲۱۴۰۱

در گمرک هرات چه می گذرد؟ فساد یا اصلاحات



محمدحسین نیکخواه

برخی اعضای شورای ولایتی هرات، با حضور در یک نشست خبری، ادعا دارند که در گمرک این ولایت، فساد گسترده وجود دارد و حکومت محلی، توان مهار آن را ندارد. از سوی دیگر رییس گمرک هرات، این ادعاها را بی اساس دانسته و بر ایجاد اصلاحات و مبارزه با فساد، تأکید می کند.

فعالان مدنی هرات باور دارند، زورمندان محلی، مقامهای ارشد حکومتی، برخی اعضای مجلس نماینده گان و شماری از اعضای شورای ولایتی، در فساد گمرک دست دارند و همواره تلاش کرده اند در کار آن، دست اندازی کنند.

یافته های دیده بان شفافیت افغانستان نشان می دهد، از مجموع عواید گمرک های کشور، حدود ۵۰ تا ۷۰ درصد آن حیف و میل می شود و حکومت مرکزی، اراده ی قوی برای مهار فساد در گمرک ها را ندارد.

از جانب دیگر، اداره محلی و ریاست سارنوالی هرات، از تلاش حکومت و نهادهای عدلی و قضایی برای مقابله با فساد اداری در تمام بخش های حکومت، به ویژه نهادهای درآمدزا مانند گمرک سخن می زنند.

ادعاهای شورای ولایتی از فساد در گمرک

رییس و برخی اعضای شورای ولایتی هرات، روز شنبه، هفدهم جوزا، با حضور در یک نشست خبری، از وجود فساد گسترده مالی در گمرک این ولایت سخن گفتند و شخص رییس گمرک را، به دست داشتن در فساد متهم کردند.

توریالی طاهری، معاون شورای ولایتی هرات، که به نمایندگی از اعضای آن، در این نشست خبری صحبت می کرد، سند مکتوبی در پیوند به وجود فساد در گمرک ارایه نکرد، اما به گفته ی او، کاهش ۷۰ درصدی عواید گمرک، نشانه ای آشکار از فساد در این نهاد است.

آقای طاهری، اداره محلی هرات را در مهار فساد به ناتوانی متهم می کند و باور دارد، حلقه های مافیایی، زورمندان و افراد بانفوذ در فساد دست دارند و اجازه نمی دهند چرخه ی فساد در گمرک، متوقف شود.

معاون شورای ولایتی هرات، ادعا دارد که شخص رییس گمرک، جوانی کم تجربه است و ضمن دست داشتن در فساد، توان مدیریت نهادی مهم و درآمدزایی مانند گمرک هرات را ندارد. وی می افزاید، اسنادی که نشان گر وجود فساد در گمرک است، از سوی شورای ولایتی در اختیار سارنوالی قرار گرفته، اما سارنوالی با فشار زورمندان، پرونده های فساد را به دادگاه ارسال نکرده است.

یک عضو شورای ولایتی هرات، که از ذکر نامش خودداری می کند، در صحبت با روزنامه اصبح می پذیرد که زورمندان محلی، در فساد گمرک سهم دارند و فساد به تنهایی از سوی کارمندان این نهاد صورت نمی گیرد. به گفته ی او، شب هنگام دروازه گمرک باز می شود و ده ها موتر بدون پرداخت محصول گمرکی، خارج می شوند.

واکنش رییس گمرک به ادعاهای شورای ولایتی
رییس گمرک هرات، دو هفته پیش، در یک نشست



خبری، از تلاش برای مهار فساد در گمرک و جلوگیری از حیف و میل عواید سخن گفت و افزود، ممکن است ایجاد اصلاحات و مبارزه با فساد، سبب واکنش منفی برخی افراد و جریان ها شود. حمدالله همدرد، رییس گمرک هرات، در صحبت با ۸ صبح تلاش برخی حلقه های مافیایی و زورمندان برای دست اندازی در کار این نهاد و حیف و میل عواید را تأیید کرده و می افزاید، او اجازه نمی دهد زورمندان، عواید ملی را حیف و میل کنند. به گفته ی او، «ترازوی دیجیتال گمرک» که تا چند روز دیگر فعال می شود، زنگ خطری برای فاسدان و زورمندان است و پس از این، جلو حیف و میل و فساد تا حد زیادی گرفته خواهد شد.

به ادعای اعضای شورای ولایتی، از میان ۱۰۰ موتر باربری که از گمرک خارج می شوند، ۹۰ موتر محصول گمرکی پرداخت نمی کنند، اما رییس گمرک هرات، این ادعا و دست داشتن در فساد را بی اساس می داند.

آقای همدرد، کاهش عواید گمرک را هم رد کرد و آماری که در اختیار روزنامه اصبح می گذارد نشان می دهد، در جریان هفته ی گذشته این نهاد حدود ۲۸۱ میلیون افغانی عواید داشته است.

عواید گمرک هرات طی یک هفته ی اخیر

روزهای هفته	مبلغ به عدد	مبلغ به حرف
شنبه، ۱۰/۳/۱۳۹۹	۳۰،۱۲۰،۲۳۰	سی میلیون و یکصد و بیست هزار و نصد
یکشنبه، ۱۱/۳/۱۳۹۹	۵۲،۴۶۶،۱۸۴	پنجاه و دو میلیون و چهارصد و شصت و هزار و یکصد و هشتاد و چهار
دوشنبه، ۱۲/۳/۱۳۹۹	۵۱،۴۳۹،۸۷۰	پنجاه و یک میلیون و چهارصد و نود و سه هزار و هشتصد و هفتاد
سه شنبه، ۱۳/۳/۱۳۹۹	۲۶،۷۲۵،۹۶۷	بیست و شش میلیون و هفتصد و بیست و پنج هزار و نصد و شصت و هفت
چهارشنبه، ۱۴/۳/۱۳۹۹	۷۴،۲۸۵،۷۶۶	هفتاد و چهار میلیون و دویست و هشتاد و پنج هزار و هفتصد و شصت و شش
پنجشنبه، ۱۵/۳/۱۳۹۹	۴۶،۴۳۸،۱۰۶	چهل و شش میلیون و چهارصد و سی و هشت هزار و یکصد و شش
جمع کل عواید در یک هفته	۲۸۱،۴۷۴،۱۲۳	دویست و هشتاد و یک میلیون و چهارصد و هفتاد و پنج هزار و یکصد و بیست و سه

فعالان مدنی هرات باور دارند، زورمندان محلی، مقامهای ارشد حکومتی، برخی اعضای مجلس نماینده گان و شماری از اعضای شورای ولایتی، در فساد گمرک دست دارند و همواره تلاش کرده اند در کار آن، دست اندازی کنند.

چندی پیش به دنبال هشدار سیدوحید قتالی، والی هرات، در مهار فساد و حیف و میل عواید گمرک، معین وزارت مالیه با چند مقام ارشد این وزارت، به هرات سفر کرد. برخی اعضای شورای ولایتی هرات ادعا دارند، هیأت های حکومت مرکزی که برای نظارت از گمرک می آیند، در فساد و معامله های پشت پرده دست دارند و بیش تر برای پرکردن جیب های شان به هرات سفر می کنند.

حکومت مرکزی اراده ی قوی برای مهار فساد ندارد

یافته های «دیده بان شفافیت» افغانستان نشان می دهد، فساد در تمام گمرک های کشور وجود دارد و زورمندان محلی و مقام های ارشد حکومت مرکزی، تلاش می ورزند، عواید گمرک ها را حیف و میل کنند. ناصر تیموری، پژوهش گر دیده بان شفافیت افغانستان، در صحبت با روزنامه اصبح می گوید حکومت مرکزی، اراده ی قوی برای مهار فساد در گمرک ها ندارد و جز اسکندر دیجیتال میدان هوایی کابل، تمام اسکنر های گمرک ها، عمداً تخریب شده و حکومت آن ها را فعال نمی کند.

بر اساس یافته های دیده بان شفافیت افغانستان، از مجموع عواید گمرک های کشور، چیزی حدود ۵۰ تا ۷۰ درصد، حیف و میل می شود، اما مستقل ساختن گمرک ها از وزارت مالیه، تقرر مسوولان گمرک بر اساس رقابت آزاد، و عدم سیاسی سازی گمرک ها، مواردی است که می تواند سبب کاهش فساد شود.

عبدالحق احمدی، رییس سارنوالی استیناف هرات، در گفت و گو با روزنامه اصبح می گوید این نهاد تمام پرونده های مرتبط با فساد اداری را، بی گیری و به دادگاه ارسال می کند. وی می افزاید نهادهای عدلی و قضایی برای مقابله با فساد تعهد دارند و با فساد پیشه گان برخورد می کنند.

جیلانی فرهاد، سخنگوی والی هرات نیز تأکید می کند، طی ماه های اخیر، دست کم ۸۰ کارمند حکومت به اتهام فساد گرفتار شده اند، که در میان آنان برخی کارمندان گمرک هرات نیز شامل اند.

اعضای شورای ولایتی و رییس گمرک هرات، دست اندازی زورمندان و حلقه های مافیایی در کار گمرک را تأیید می کنند، اما از افشای نام این افراد، خودداری می ورزند. در چنین اوضاعی، شورای ولایتی بر وجود فساد در گمرک پافشاری دارد، اما مسوولان گمرک، بر اعمال اصلاحات و مبارزه با فساد سخن می گویند.

موج تبلیغات، عامل جهت دهنده افکار عامه

زلمی مالیار

در این که امروزه در دنیای عظیم تکنولوژی و ابر تکنولوژی ها، تبلیغات رسانه ای نقش اساسی در جهت دهی افکار عمومی دارد، شکی نیست و به عنوان نمونه می توان انقلاب بهار عربی که از توییست و نشر مطالب آتش زدن محمد بو عزیزی تونس در فیس بوک شروع شد تا شعله ور شدن بزرگ ترین اعتراضات عمومی نیم قرن اخیر علیه نژادپرستی در امریکا به دلیل کشته شدن ظالمانه جورج فلوید سیاه پوست در اثر نشر ویدیوی خفه شدن او در رسانه های مجازی و تصویری، اشاره کرد.

اما در افغانستان، طالبان به صورت حرفه ای (که از نظر تخصصی فراتر از دانش و توان طالبان بادیه نشین است) با استفاده از تبلیغات گسترده افکار عامه را جهت دهی می کنند و همین امر برای سرباز گیری و جلب حمایت های مردمی از پلان های شان موثر واقع شده است. در داخل نظام در زمینه سه نوع حمایت مستقیم و غیر مستقیم از تبلیغات این گروه صورت می گیرد:

۱. گروه اول که به شکل هدفمند و پروژه ای و با اخذ پول به نشر وسیع برنامه های آن ها به طور غیر مستقیم می پردازند. این گروه بسیار پیش رفته اما در قالب فرعی مثلاً گزارش خبری به صورت غیر مستقیم به نفع این گروه تبلیغ می کنند.

۲. گروه دوم شهروندان عام هستند که تحت تاثیر احساسات و به دور از مطالعه کافی یک امر را صرفاً با دیدنش نشر می کنند. این گروه عملاً ممکن است حامی طالبان نباشند، اما زحمت راستی آزمایی موضوعی را به خود نمی دهند و به دو دلیل عمده: الف- احساسات مذهبی، انسانی یا ملی و ب- عدم رضایت از دولت یا به عنوان حامی اپوزیسیون صرف به دنبال نقد عمل کرد دولت به بازتاب و باز نشر عکس یا ویدیوهای دست کاری شده توسط گروه های طالبان می گردند. نمونه این افراد را می توان در تصویری که در اعتراضات

ضد نژادپرستی نشر شد و در آن خانم سیاه پوست معترض شعاری بر پلاکارد با پیام Stop Killing Us (کشتن ما را متوقف کنید) نشر شده را تعدادی تغییر داده و پیام We Are Not Afghan To Kill Us And Keep Silent (ما مثل افغان ها نیستیم که ما را بکشید و ساکت بمانیم) تبدیل کردند، بسیاری از کاربران هم ناخواسته و بدون بررسی حقیقت آن، آن را باز نشر کردند.

۳. گروه سوم شهروندان معمولاً شهر نشین درون نظام بوده که طرفدار گروه طالبان هستند و عملاً و عمدانه برای تخریب چهره دولت و سیاسیون و بالا بردن حمایت مردمی از فعالیت های طالبان به نشر مطالب ساخته شده توسط تیم های حرفه ای طالبان می پردازند. در صفحات مجازی تعداد این افراد بسیار زیاد بوده و صریح بیان می کنند که حامی طالب و نظام و افکار طالبانی اند.

در رابطه به مقابله و کنترل چنین مواردی متأسفانه دولت

برنامه و تیم خاص کاری برای آن ندارد و اگر گهگاهی برخی سخنگویان دولت به جواب آن ها می پردازند یا برخی کاربران میهن دوست به جواب چنین تبلیغاتی می پردازند، به عنوان پاسخ های مقطعی غیر منظم است و در بسیاری موارد ناموفق بوده است.

به نظر می رسد حالا وقت آن است که اگر دولت از یک جناح به مذاکره می پردازد و از جناح دیگر به جنگ و دفع فشار نظامی طالبان، در جناح مردمی هم باید ساختارهای مشخص حرفه ای ایجاد کند تا از طریق آن ها به کنترل افکار عامه در مسیر درست و کنترل امواج تبلیغاتی در چوکات حقوق اولیه چون آزادی بیان، آزادی انترنت یا آزادی دسترسی به اطلاعات طی مکانیزم مشخصی بپردازد، در غیر آن افکار عامه از کنترل خارج شده و سیاست های مصالحه و جنگ ناکام خواهد ماند.

صفحه آرایی: رضا مرادی و عبدالواسع
مسوول رسانه های اجتماعی: نورعلی فرحت
ویدیو: حسن آذرمهر
پذیرش اعلان: ۰۷۰۰۱۷۵۵۱۰ - ۰۷۸۸۸۸۷۹۹
Shaparsepehr@gmail.com
نشانی پستی: صندوق پستی ۰۳۸-۰۲۵، پسته خانه مرکزی، کابل، افغانستان
نشانی دفتر کابل: جاده شیرپور، ناحیه دهم، کابل، افغانستان
۸ صبح نوشته ها را ویرایش می کند. سرمقاله بازتاب دهنده ی دیدگاه ۸ صبح است. سایر دیدگاه های مطرح شده در مقاله ها، به نویسندگان آن برمی گردد.

روایت دیروز، آینه امروز، نوید فردا

ساحب امتیاز: سنجر سهیل sanjarsohail@yahoo.com
مدیر مسوول: سنجر سهیل sanjarsohail@yahoo.com
معاون مدیر مسوول: وحید پیمان s.wahid.payman@gmail.com
خبرنگاران: خلیل اسیر، علی شاه حقمیل، عبدالاحد حسینی، حسیب بهش، سیدحسن حسینی و محمدحسین نیکخواه
ویراستار: علی نظری، س.ن.ن

Publisher: Sanjar Sohail, sanjarsohail@yahoo.com
Editor-in-Chief: Sanjar Sohail, sanjarsohail@yahoo.com
Facebook.com/8am.af
Youtube.com/HashteSubhdaily
Twitter.com/@Hashtesubhdaily
instagram.com/8am.af_official
www.8am.af



ماستر دیت کارت
ماستر دیت کارت همراه با خدمات گسترده، متناسب با نیازها و شرایط مالی شما میباشد. کارت متنکره به سانگی با حساب مشتری عزیز بانک ارتباط دارد تا مشتری به پول خود در هر نقطه دنیا دسترسی داشته باشد.
• در بیشتر از 25 ملیون فروشگاه های سراسر جهان قابل پذیرش بوده و همچنان در کارت متنکره در فروشگاه های تجارتي انتخاب شده، تخفیف مناسب در نظر گرفته میشود.
• پذیرش در ماشین های خود پرداز صرافي برای برداشت سریع پول نقد در افغانستان و کشور های خارجي، برداشت مجاتي پول نقد از همه ماشين های خود پرداز صرافي عزيزي بانک

www.azizibank.af 1515

دموکراسی بدون دموکراتها



جاوید جاوید

Democracies Die) می‌گویند روش‌های فروپاشی و مرگ دموکراسی‌ها در قرن بیست و یک تغییر کرده است؛ دموکراسی‌ها ممکن است در دستان جنرال‌های نظامی بمیرند یا در دستان رهبران انتخابی.

در میان بیم و امید

در افغانستان، تجربه‌ی چند دور انتخابات ریاست جمهوری نشان داده است که رهبران مدعی دموکراسی و بیرون آمدن از روندهای دموکراتیک، بی‌رحمانه‌ترین و وحشتناک‌ترین حمله‌ها را بر جان دموکراسی انجام داده‌اند؛ رهبرانی که با لجاجت و شمامت می‌خواهند آخرین میخ‌های مرگ را بر پیکر نیمه‌جان دموکراسی فرو کنند. با نگرش اجمالی به مؤلفه‌های دموکراسی و رویکرد نمایشی کسانی که خود را دموکرات می‌نامند، دیده می‌شود که ما در دموکراسی نوپا با پایه‌های لرزان به سر می‌بریم. در کنار این، دموکراسی افغانستان از کمبود شخصیت‌های دموکرات و باورمند به ارزش‌های لیبرال نیز در رنج است. تا زمانی که ارزش‌های لیبرالیستی در جامعه نهادینه نشود، پیروزی دموکراسی در افغانستان دشوار می‌نماید.

انتخابات که جلوه‌ی مهم و موتور دموکراسی شمرده می‌شود، مردم‌سالاری پس از سال ۲۰۰۱ را به آزمایش گرفته است. انتخابات به جای آوردن تغییر مثبت، دیوهای مست قوم‌گرایی و پوپولیسم اغواگر را روی صحنه کشیده و دموکراسی را در افغانستان تا پرتگاه سقوط و سکوت برده است. در آخرین مورد، انتخابات ۲۰۱۹ و توافق سیاسی حکومت مشارکتی نشان داد که دموکراسی در افغانستان تابع مصلحت و منفعت نخبه‌گان سیاسی و لزوم دید حامیان و تمویل‌کننده‌گان خارجی است.

زمانی کسانی چون فرانسس فوکویاما با نوشتن «پایان تاریخ» و «پایان تاریخ و واپسین انسان» سخن از پیروزی دموکراتیزم و لیبرالیسم بر کمونیزم را می‌زدند، اما حالا فوکویاما با نوشتن «نظم و زوال سیاسی» و دیوید رانسیمن با نوشتن «پایان دموکراسی» هشدار از فروپاشی نظام‌های دموکراتیک توسط مدعیان دموکراسی می‌دهند. این خطر افغانستان را هم تهدید می‌کند. افغانستان دارای دموکراسی نیمه‌جان و دموکرات‌های فریب‌کار است که دموکراسی و نهادهای دموکراتیک را ضعیف کرده و بر پیکر ضعیف و نحیف دموکراسی شمشیر بران اقتدارگرایی را کشیده‌اند. آینده‌ی افغانستان با توجه به تحولات اخیر با دو انتخاب مواجه است: حکومت استبدادی که توسط اقتدارگرایان اداره شود یا حکومت دموکراتیک که توسط دموکراتان باورمند به دموکراسی.

افغانستان است:
۱. حکومت در سایه: دیده می‌شود که حکومت افغانستان از منظر سیاسی و اقتصادی شدیداً وابسته به کمک‌های بین‌المللی است، از ۵۰ تا ۷۰ درصد مردم زیر خط فقر به سر می‌برند و بیش از ۵۰ درصد بودجه ملی افغانستان توسط کشورهای بیرونی تمویل می‌شود. کشور فروپاشیده و ناگزیری‌های دیگر زمینه‌ی مداخله و حضور و نفوذ کشورهای تمویل‌کننده را در حساب و کتاب سیاست افغانستان مساعد کرده است. دیپلمات‌های خارجی از انتخابات افغانستان گرفته تا عزل و نصب‌های حکومتی مداخله می‌کنند. سفارت‌خانه‌های مقیم کابل عملاً به دولت‌های سایه مبدل شده‌اند. این کار تمویل‌کننده‌های حکومت یکی از سدهای جدی دموکراسی و بی‌اعتبارسازی نهادهای دموکراتیک در افغانستان شده و زمینه را برای ناکامی دموکراسی فراهم کرده است. افزون بر این، توافق سیاسی اخیر با فشارهای کشورهای بیرونی، نشان داد که دموکراسی‌سازی برای غربیان وابسته به منافع و امنیت ملی‌شان است.

۲. دموکرات‌های پوپولیست: از منظر لیوتار بروک و همکاری‌های عوامل مهم دولت‌های شکننده، نخبه‌گان سیاسی پوپولیست فرصت‌سوز زراندوز و مداخله‌ی خارجی‌ان است. اگر از دید بروک به مساله دموکراسی افغانستان نگاه شود، دیده می‌شود که نقش سیاست‌گران پوپولیست در جامعه دموکرات در ناکامی دموکراسی افغانستان برجسته است. نخبه‌گان سیاسی به دموکراسی و ارزش‌های دموکراتیک حرمت نمی‌گذارند و روندهای دموکراتیک را دور می‌زنند تا در قدرت بمانند. بیش‌تر سیاست‌گران از دموکراسی استفاده می‌کنند، اما به آن باور ندارند. سیاست‌گران افغان دموکراسی را برای همسایه‌گان‌شان می‌طلبند، نه برای خودشان. این کار سیاست‌گران اعتماد عمومی به سیاست، روند و نهادهای دموکراتیک را به شکل جدی صدمه زده است.

عمق فاجعه با مقایسه انتخابات ۲۰۱۴ و ۲۰۱۹ آفتابی می‌شود. در انتخابات ۲۰۱۴ میزان مشارکت کم و بیش ۸ میلیون رای‌دهنده بود و حضور مردم در انتخابات ۲۰۱۹ چیزی در حواشی یک میلیون رای‌دهنده. عمل‌کرد بد نخبه‌گان سیاسی و تقسیم حکومت به شکل امته، باعث شده تا مشارکت مردم در تعیین سرنوشت‌شان و تقویت نهادهای دموکراتیک به کم‌ترین حد برسد. استیون لویستکی و دانیل زیبلت در کتاب دموکراسی‌ها چگونه می‌میرند؟ (How?)

آزاد، حاکمیت قانون و... هستند. برای درک چگونه‌ی دموکراسی در افغانستان، به نکته‌های ذیل اشاره می‌شود:
احزاب: احزاب در شکل‌دهی جوامع دموکراتیک نقش مهم دارند. به تعبیر ماکس وبر احزاب فرزندان دموکراسی‌اند. در بلندی و پستی‌های پس از بن در افغانستان، احزاب سیاسی نقش فعال داشته‌اند. هر دو رئیس‌جمهور که پیش‌نه‌ی حزبی ندارند، اما با رجوع به احزاب و از آدرس آنان رای آورده و بر کرسی ریاست جمهوری تکیه زده‌اند. با توجه به نقش نسبی احزاب سیاسی در معادلات قدرت افغانستان، احزاب مطرح کشور با دشواری‌های جدی روبه‌رو اند. نبود دیدگاه استراتژیک به سیاست، خویش‌پروری و ضعف سازمانی، مشروعیت‌کاریمزیتیک به تعبیر ماکس وبر و وابسته‌گی اقتصادی، بستر پویایی احزاب سیاسی را با مشکل روبه‌رو کرده و این مساله سفر به سوی جامعه‌ی دموکراتیک را در افغانستان کند کرده است.

نهادهای مدنی: نهادهای مدنی در دو دهه‌ی پسین فعال‌تر شده‌اند. این نهادها در شرایط مختلف دست به فعالیت‌های مدنی امیدوارکننده زدند؛ چون حمایت از نیروهای امنیتی، دادخواهی برای قربانیان خشونت‌ها، جمع‌آوری کمک‌های مالی برای ناداران و... اما در کنار دست‌آوردهای یاد شده، دید پروژه‌ای، کم‌توجهی به ایجاد نهادهای مدنی قوی و... از جمله نواقص نهادهای جامعه مدنی و دموکراسی‌سازی افغانستان است.

رسانه‌ها: رسانه‌ها به عنوان کتاب مقدس دموکراسی در دو دهه‌ی اخیر شاهد فراز و فرودهایی بوده‌اند. رسانه‌ها با داشتن دشواری‌ها، با پرسش‌گری و دیدگاه انتقادی بر سیاست و جامعه زمینه‌ی مشق دموکراسی را تا حدی فراهم کرده و مانع زوال دموکراسی در افغانستان شده‌اند. از سویی، رسانه‌های وابسته‌ی حزبی، کم‌توجهی به محتوا و مخاطب‌شناسی و... از ایرادهای مطرح بر رسانه‌های افغانستان است. با این حال، با توجه به مؤلفه‌های دموکراسی افغانستان، دیده می‌شود که دموکراسی در افغانستان در کنار دست‌آوردهایی، با مشکلاتی هم روبه‌رو است. تجربه جهانی جوامع دموکرات نشان داده است که دموکراسی‌سازی پروسه‌ای زمان‌بر است، اما اگر دشواری‌های آن را حل نکنیم، رسیدن به جامعه‌ی دموکراتیک ناممکن است.

از منظر جامعه‌شناسی، فرهنگ سیاسی جامعه در کامیابی و ناکامی نظام دموکراتیک نقش فعال و مهم دارد. در کنار فرهنگ سیاسی، دست‌کم دو عامل مهم ذیل مانع تاثیرگذار در عدم موفقیت دموکراسی در

دهه‌ی ۴۰ در افغانستان به نام دهه‌ی دموکراسی اول شناخته می‌شود. در این دوره، اولین بار بنیادهای حاکمیت مدرن و دموکراتیک به معنای واقعی در کشور گذاشته شد. پس از دهه‌ی اول دموکراسی، مقوله‌ی دموکراسی در افغانستان شاهد فراز و فرودهایی بوده است. بعد از شورش مجاهدین علیه اتحاد جماهیر شوروی و جنگ‌های داخلی، چشم‌امید به گروه طالبان بسته شد. اما این گروه در حاکمیت‌شان کشور را به قرون وسطا بردند و افغانستان را از داشتن یک جامعه باز و دموکراتیک محروم کردند. کنفرانس بن (۲۰۰۱) و نظم نوین، یک بار دیگر جوانه‌های امید به دموکراسی را در افغانستان زنده کرد که از آن به نام دهه‌ی دوم دموکراسی یاد می‌شود.

با توجه به مصارف نجومی برای مردم‌سالاری، چرا ما موفق به ایجاد جامعه‌ی دموکراتیک واقعی در افغانستان نشده‌ایم؟ چرا دموکراسی در افغانستان موفق نمی‌شود و گاهی از کار نمی‌گشاید؟ آیا دموکراسی افغانستان بدون دموکرات‌ها است؟

منتقدان، دموکراسی افغانستان را با عناوینی چون قوم‌گرایی، شبه‌دموکراسی، دموکراسی وارداتی، دموکراسی تحمیلی، دموکراسی پوشالی، و... یاد می‌کنند که در این نوشته دموکراسی افغانستان به «دموکراسی بدون دموکرات‌ها» تعبیر می‌شود.

دموکراسی و دموکرات‌ها

دموکراسی در یک تعریف اجمالی، عبارت از سازوکاری است که در آن مردم نقش تعیین‌کننده در سرنوشت سیاسی خود را دارند. حاکمان توسط رای مردم انتخابات می‌شوند و در برابر مردم مسوول‌اند. به تعبیر کارل پوپر، دموکراسی شکلی از حکومت است که در آن نقد حکومت‌گران، انجام اصلاحات و عوض کردن حکومت به شیوه‌ی مسالمت‌آمیز ممکن باشد. دموکرات‌ها، از منظر شماری از روان‌شناسان و جامعه‌شناسان، به افرادی گفته می‌شود که در پی اقتدارگرایی نبوده و زندگی سیاسی را عرصه فعالیت میان افراد، برابر می‌دانند. به باور این پژوهش‌گران، جامعه‌ی دموکراتیک نیازمند شخصیت‌های دموکرات است.

مؤلفه‌های دموکراسی

مؤلفه‌های مهم و ابزارهای عملی نظام‌های دموکراتیک در جهان، احزاب سیاسی، نهادهای مدنی، رسانه‌های

چگونه‌گی انتقال شاهنامه محمد جوکی از هرات تا انگلستان



باهر ایوبیان

شاهنامه (فردوسی) که تقریباً ۶۰،۰۰۰ بیت دارد و توسط شاعر معروف زبان فارسی حکیم ابوالقاسم (حدود ۹۳۵-۱۰۲۶م) نوشته شده است، یکی از بزرگ‌ترین و برجسته‌ترین سروده‌های حماسی جهان است که سرایش و ویرایش آن دست‌آورد سی سال است.

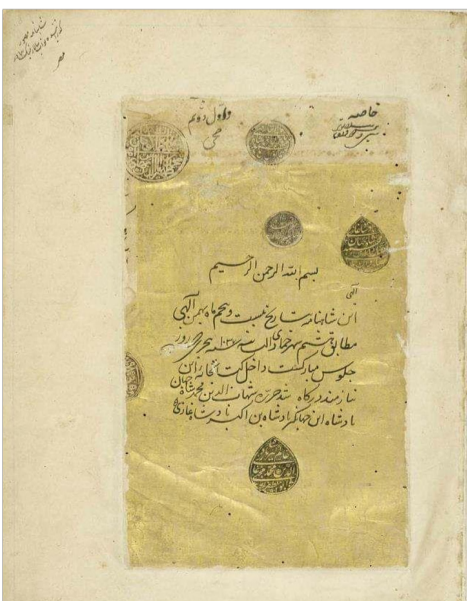
بخش مرکزی داستان مربوط به مبارزات رستم است. رستم یکی از نام‌آورترین چهره‌های اسطوره‌ای در شاهنامه و با قدرت خارق‌العاده است.

بخش تاریخی با اسکندر بزرگ آغاز می‌شود و با حاکم ساسانی یزدگرد سوم (۶۳۲-۶۵۲م) پایان می‌یابد. خراسان و بخش‌های اعظم آسیای میانه از نیمه دوم قرن چهاردهم تا ۱۵۰۶ م توسط امپراطوری تیموری اداره می‌شد.

محمد جوکی فرزند شاهرخ میرزا فرزند تیمور (۱۳۷۷-۱۴۴۷) بود.

شاهنامه‌ی جوکی مربوط به دوره اول مکتب هنری هرات می‌شود (۸۴۴-۸۴۹ ه ق ۱۴۴۵-۱۴۴۰م).

مضمون این شاهنامه، حماس است و در آن منظره‌پردازی و ابرهای پیچان نیز مورد توجه بوده است. این کتاب



سفارش داده‌ایم که خوش‌بختانه در سال ۲۰۱۱ در این موزیم برای اولین تمام تصاویر آن به نمایش گذاشته شده است.

ماند. مهرهای موجود در این کتیبه متعلق به امپراطور مغول هند است. مهر سمت چپ بالای (استاد موجود) مربوط به بابرشاه، مهر بالای صفحه مربوط همایون پسر بابرشاه، مهر سمت راست مربوط به شاه جهان که روی زمینه‌ی طلا بوده و نیز این مهر (به شکل قطره اشک) در پایین کتیبه تکرار شده است. کتیبه مذکور با خط نستعلیق نوشته شده که قدردانی همایون از این هنر را نشان می‌دهد.

هند متعلق به چندین فرمان‌روای متوالی مغول بود و بعداً به عنوان هدیه‌ای به مارکز هیستینگز والی انگلستان داده شد. فرمانده دوم چارلز جوزف دوویل آن را در سال ۱۸۳۴م، به انجمن سلطنتی آسیای انگلیس تقدیم کرد. مسوول موزیم و انجمن آسیایی ایالات متحده امریکا: نسخه‌ی خطی نفیس با نقاشی فارسی قرن پانزدهم را